

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra humanitních věd

Bakalářská práce

Formování orgánů místní samosprávy v obci Troubelice

Zuzana Hwozdecká

© 2013 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Katedra humanitních věd
Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Hwozdecká Zuzana

Veřejná správa a regionální rozvoj - k.s. Šumperk

Název práce

Formování orgánů místní samosprávy v obci Troubelice

Anglický název

The Process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Troubelice

Cíle práce

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy v období po roce 1989. Výzkum bude zaměřen na vybranou obec Troubelice ležící v Olomouckém kraji (okres Olomouc).

Cílem práce bude v rámci zvoleného tématu:

1. Charakterizovat hlavní socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich vliv na vývoj a fungování místní samosprávy.
2. Identifikovat aktéry politického procesu v obci (lokální politické subjekty, zájmové skupiny, podnikatelské subjekty apod.) a analyzovat jejich vzájemné vztahy.
3. Definovat charakter rozhodovacího procesu místní samosprávy na základě komparace výsledků komunálních voleb v letech 1990 až 2010.

Metodika

Ve výzkumu samosprávy na lokální (komunální) úrovni rozhodování se uplatňují dva hlavní směry. První upřednostňuje pohled shora a na komunální politiku pohlíží jako na nejnižší patro politiky jako celku. Nezhledňuje však místní specifika. Druhý směr vychází ze základního tvrzení, že komunálních politik je tolik, kolik je obcí. Jeho základní metodou jsou většinou jednotlivé případové studie, na jejichž základě bývají teprve opatrně konstruována zobecňující tvrzení [Balík 2005: 166–167]. Při vypracování práce bude využit výzkumný přístup, jenž se snaží zohledňovat odlišnosti v obsahu a způsobu rozhodování orgánů místní samosprávy v obcích různých velikostí. Práce bude postavena jako případová studie. Ke sběru dat budou využity zejména dvě základní techniky – studium dokumentů a dotazování. Dále budou použity další standardní metodologické postupy, především komparace.

Harmonogram zpracování

studium literatury a vyhledání podkladových materiálů - léto a podzim 2012

realizace rozhovorů v obci - léto a podzim 2012

zpracování práce a teze - do 02/2013

odevzdání práce a teze - do 03/2013

Rozsah textové části

30-40 str.

Klíčová slova

Troubelice, místní samospráva, volební strana, komunální volby, komunální koalice

Doporučené zdroje informací

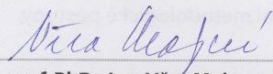
Balík, S. Komunální politika. Obce, aktéři a cíle místní politiky. Praha: Grada, 2009.
Balík, S. Metodologie výzkumu komunální politiky. In Fiala, P., Strmiska, M. Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody. Brno: CDK, 2005.
Brokl, L. Reprezentace zájmů v politickém systému České republiky. Praha: Sociologické nakladatelství, 1997.
Čmejrek, J. a kol. Participace občanů na veřejném životě venkovských obcí ČR. Praha: Kernberg Publishing, 2009.
Čmejrek, J., Bubeníček, V., Čopík, J. Demokracie v lokálním politickém prostoru. Praha: Grada Publishing, 2010.
Jůptner, P. Komunální koalice a politické modely. Politologická revue č. 2, 2004, s. 80 – 101.
Outlý, J. Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17 – 44.
Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích.
Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí.

Vedoucí práce

Čopík Jan, Ing., Ph.D.

Termín odevzdání

březen 2013

prof. PhDr. Ing. Věra Majerová, CSc.

Vedoucí katedry

prof. Ing. Jan Hron, DrSc., dr.h.c.

Děkan fakulty

V Praze dne 15.1.2013

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Politický život v obci Troubelice“ jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 10. 3. 2013

.....

Poděkování

Touto cestou bych ráda poděkovala vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Janu Čopíkovi, Ph.D., za poskytnutí podkladových materiálů, za cenné rady a konzultace při tvorbě bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala pracovníkům obecního úřadu obce Troubelice za poskytnutí potřebných údajů.

Formování orgánů místní samosprávy v obci Troubelice

The Process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Troubelice

Souhrn

Předmětem bakalářské práce „Formování orgánů místní samosprávy v obci Troubelice“ je analýza komunální politiky a participace občanů na veřejném životě v této obci. Práce se skládá ze dvou částí, a to teoretické a praktické. Literární rešerše vymezuje základní pojmy související s komunálním politickým životem, jako je obec, orgány obce, volební systém České republiky se zaměřením na komunální úroveň, komponenty volebního systému a lokální politika.

Praktická část charakterizuje obec Troubelice z hlediska demografického a socioekonomického. Těžištěm praktické části je analýza komunálních voleb od roku 1994 do současnosti se zaměřením na volební účast, politickou příslušnost kandidátů, výsledky voleb a povolební uspořádání.

Summary

The aim of this bachelor work called “The Process of Setting Up the Local Government in the Municipality of Troubelice” is the analysis of municipal policy and citizen participation in public life in this village. The work consists of two parts – the theoretical one and the practical one. The literary research delimits the fundamental terms connected with municipal political life, like the municipality, the municipal authorities, voting system of the Czech Republic with the pointing to the municipal level, voting system components and local policy.

The practical part describes the municipality of Troubelice from the demographical and socio-economical point of view. The centre of the practical part lies in the municipal election analysis from 1994 to these days with the focus on voter turnout, candidates' political membership, the voting results and the arrangement after the elections.

Klíčová slova:

Troubelice, místní samospráva, volební strana, komunální volby, komunální koalice

Keywords :

Troubelice, local administration, electoral party, local elections, local coalition

Obsah

1. Úvod.....	11
2. Cíl práce a metodika	12
3. Obecní zřízení.....	14
3.1 Obec.....	14
3.1.1 Území obce	14
3.1.2 Občané obce.....	15
3.1.3 Samostatná působnost obce	15
3.1.4 Přenesená působnost obce	16
3.2 Orgány obce.....	17
3.2.1 Zastupitelstvo obce	17
3.2.2 Rada obce.....	19
3.2.3 Starosta obce	20
3.2.4 Obecní úřad.....	20
3.3 Orgány zastupitelstva obce a rady obce	21
3.3.1 Výbory	21
3.3.2 Komise	21
3.4 Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce	22
4. Volební systém České republiky	23
4.1 Obecná charakteristika voleb	23
4.1.1 Většinový volební systém	23
4.1.2 Proporcionální volební systém.....	24
4.2 Základní komponenty volebních systémů se zaměřením na volby komunální ..	24
4.2.1 Volební obvod.....	24
4.2.2 Forma kandidatury	25
4.2.3 Struktura hlasu	26
4.2.4 Volební klauzule	27
4.2.5 Volební formule.....	27

4.3 Komunální volby	29
4.3.1 Vývoj komunálního volebního systému od roku 1990 do současnosti	29
4.3.2 Základní zásady komunálních voleb.....	30
4.3.3 Specifika komunálních voleb.....	30
5. Lokální politika.....	32
5.1 Lokální politické stranictví	32
5.2 Politické hnutí	33
5.3 Nezávislí kandidáti a jejich sdružení	33
6. Charakteristika obce Troubelice	34
6.1 Geografická poloha.....	34
6.2 Historie obce.....	34
6.3 Demografické údaje.....	36
6.3.1 Počet obyvatel.....	36
6.3.2 Věková struktura obyvatelstva.....	38
6.3.3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva	38
6.3.4 Národnostní a náboženská struktura obyvatelstva	39
6.4 Ekonomický charakter obce	40
6.4.1 Rozpočet obce.....	40
6.4.2 Pracovní příležitosti	41
6.4.3 Bytová situace.....	42
6.4.4 Doprava.....	43
6.4.5 Občanská vybavenost	43
7. Komunální politika obce Troubelice.....	46
7.1. Volby do zastupitelstva a povolební uspořádání.....	46
7.1.1 Volby 1994	46
7.1.2 Volby 1998	47
7.1.3 Volby 2002	49
7.1.4 Volby 2006	51
7.1.5 Volby 2010	52

7.2	Analýza komunálních voleb v obci Troubelice	54
7.2.1	Volební strany.....	54
7.2.2	Kandidáti dle politické příslušnosti	57
7.2.3	Volební účast	58
7.2.4	Analýza výsledků voleb z roku 2002 z pohledu kandidátů	58
8.	Závěr.....	62
9.	Seznam studijní literatury.....	64
10.	Přílohy	66
10.1	Odpovědi dotazovaných	66
10.2	Fotogalerie	74

1. Úvod

Tématem bakalářské práce je samospráva v obci Troubelice. Komunální politika je oblastí značně variabilní a zajímavou. Jak poukazuje Fiala, je tolik druhů komunálních politik, kolik je obcí (Fiala, Strmiska, 2005, s. 163). Nicméně jisté obecné principy v komunální politice můžeme také abstrahovat. Komunální politika je úzce spjata s naším životem, aniž bychom si to mnohdy uvědomovali. Je naší každodenní realitou, neboť v ní žijeme, bezprostředně ji ovlivňujeme a vnímáme ji jako zpětnou vazbu činnosti obecního zastupitelstva.

Problematika komunální politiky je oblastí, která byla ještě před téměř deseti lety opomíjena ve prospěch politiky na celorepublikové úrovni. V posledních letech již také soustředíme náš vědecký zájem na místní samosprávu a docenujeme její význam. Politický život v jednotlivých regionech začal nabývat na významu zejména v souvislosti se vstupem do Evropské unie, decentralizací veřejné správy a dalšími procesy, které význam územně samosprávných jednotek značně posílily (Bubeniček a kol., 2005, s. 5).

Komunální politika je oblast mnohvrstevnatá a obtížně uchopitelná. Je ovlivňována řadou činitelů. Již samotná obec, její poloha, počet obyvatel, demografická a ekonomická situace, doprava, školství, zdravotnictví a jiné jsou faktory, které mohou výrazně ovlivnit tvář výsledného politického života, stejně jako vliv celostátního stranického systému. A to je základem variability a následně také přitažlivosti komunální politiky.

Analyzovat obecní politiku znamená nejen výčet základních politických subjektů v obci, ale je nutné pochopit jejich vývoj a vzájemnou provázanost, která nám umožní objasnit rozhodnutí a změny učiněné v daném regionu.

Ve své práci jsem se rozhodla analyzovat komunální politiku obce Troubelice, a tím přispět k porozumění lokálním specifickým politického života.

2. Cíl práce a metodika

Tématem bakalářské práce je problematika místní samosprávy v období po roce 1989. Výzkum je zaměřen na vybranou obec Troubelice ležící v Olomouckém kraji (okres Olomouc). Troubelice jsou zajímavé tím, že v posledních letech prošly rychlým rozvojem. Investice byly částečně financovány prostřednictvím evropských dotací. Z osobního hlediska byla neméně důležitá skutečnost, že se jedná o moji rodnou obec. Mám zde proto četné vazby a zajímá mě místní dění. To je často utvářeno místními vztahy, typickými pro menší obce.

Cílem bakalářské práce je charakterizovat socioekonomické ukazatele obce a vyhodnotit jejich možný vliv na vývoj a fungování místní samosprávy. Dále identifikovat jednotlivé účastníky politického procesu v obci a následně analyzovat jejich vzájemné vztahy. Podstatným cílem práce je analyzovat výsledky komunálních voleb pěti volebních období od roku 1994 do roku 2010. Analýza komunální politiky Troubelic má rovněž ambici poukázat na rozmanitost a variabilitu forem politiky na místní úrovni, a následně také potvrdit či vyvrátit obecné principy typické pro lokální politiku v obcích podobné velikostní kategorie.

Práce je postavena jako případová studie. Využívá tzv. pohledu zdola, pro který je charakteristické, že přihlíží ke specifikům dané lokality. Druhým přístupem je tzv. pohled shora – holistický. Ten obecně nepřihlíží k místním specifikům a ke komunální politice se staví jako k nejnižší úrovni politického celku (Fiala, Šaradín, 2005, s. 163). Protože je práce jednopřípadovou studií, druhého přístupu nevyužívá.

Ke sběru dat byly využity dvě základní techniky a to studium dokumentů a dotazování. Ke studovaným dokumentům patřil rozpočet obce, volební programy jednotlivých politických subjektů, kandidátní listiny apod. Informace byly získány z obecního úřadu obce Troubelice, z internetových zdrojů, především server Českého statistického úřadu (www.czso.cz), jehož informace tvoří základ pro demografickou a ekonomickou charakteristiku obce, voleb České republiky (www.volby.cz), které poskytly informace k volebním výsledkům od roku 1994 do současnosti. Oslovila jsem představitele samosprávy z různých politických subjektů pro komplexní doplnění potřebných údajů. Odpovědi dotazovaných, jejichž znění je přesné s tím, jak je jednotliví respondenti vyplnili, jsou zahrnuty v celkové analýze všech volebních období a jsou součástí přílohy č. 10.1.

V teoretické části jsou objasněny základní pojmy, které se vážou ke komunální politice. Jsou zde vysvětleny pojmy, jako je obec, orgány obce, orgány zastupitelstva obce a rady obce, obecně závazné vyhlášky a nařízení vlády. Dále pak teoretická část obsahuje charakteristiku volebního systému se specifikací na komunální a lokální politiku. Potřebné informace byly čerpány z odborné literatury, která je uvedena v seznamu studijní literatury, dále ze zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstva obcí a dalších.

3. Obecní zřízení

3.1 Obec

Obec je dle zákona č. 128/2000 Sb. základním územním samosprávným společenstvím občanů. Tvoří územní celek, který je vymezený hranicí území obce. Má vlastní majetek, v právních vztazích vystupuje svým jménem a nese odpovědnost, která z těchto vztahů vyplývá. Správu svých záležitostí vykonává obec v samostatné působnosti, do které stát může zasahovat pouze při ochraně zákona, nebo v přenesené působnosti, kdy obec vykonává státní správu. Cílem činnosti obce je všestranný rozvoj svého území a uspokojení potřeb občanů. Při plnění svých úkolů chrání veřejný zájem (Zákon č. 128/2000 Sb., §1, 2).

Městem se stává obec, která má alespoň 3000 obyvatel. Po vyjádření vlády to stanoví předseda Poslanecké sněmovny ČR. V České republice jsou dále ustanoveny statutární města a hlavní město Praha. Jejich území je členěno na městské části nebo městské obvody s vlastními orgány samosprávy (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006).

3.1.1 Území obce

Jak již bylo psáno výše, základním znakem obcí je vlastní území. Jestliže zákon nestanoví jinak, je každá část území České republiky součástí území některé obce. Obec zahrnuje jedno nebo i více katastrálních území. Území obce se může členit na části (osady).

Změn území mezi sousedními obcemi může být dosaženo jen dohodou, se kterou vysloví souhlas dotčená zastupitelstva obcí, přičemž dohoda musí být projednána s příslušným katastrálním úřadem, není však podmíněna jeho souhlasem. Pokud dosavadní hranice obce byla hranicí katastrálního území, pak katastrální úřad upraví podle změny hranic obcí i změnu katastrálního území (Koudelka, 2000, s. 50).

Na základě dohody, s níž souhlasí zastupitelé obcí, může dojít ke sloučení dvou nebo více obcí, které spolu sousedí, případně k připojení obce. Území slučovaných obcí pak tvoří území obce po sloučení. Sloučené obce se dohodnou na společném názvu. Pokud by nedošlo ke shodě, rozhoduje o názvu Ministerstvo vnitra České republiky, které také dává souhlas ke zcela jinému názvu sloučených obcí (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová,

2006, s. 33). Vznik nové obce je také důvod k vyhlášení nových voleb do zastupitelstva obce, neboť dnem sloučení obcí zaniknou mandáty členům obou zastupitelstev obcí. Pokud se obec připojí k jiné, tak zaniknou mandáty pouze členům připojované obce (Černohorský, 2002, s. 16).

Další možností vzniku nové obce je oddělení části obce. A to pokud bude mít samostatné katastrální území, bude sousedit nejméně se dvěma obcemi, bude souvislá a bude mít alespoň 1000 občanů, přičemž stejný počet musí splňovat i původní obec, ze které byla část obce oddělena (Koudelka, 2000, s. 50).

3.1.2 Občané obce

Občanem obce je fyzická osoba, která má v obci trvalý pobyt a je státním občanem České republiky. Občan, který dosáhl věku 18 let, má právo volit i být volen do zastupitelstva obce, a hlasovat o místním referendu za podmínek stanovených zákonem. Jeho právem je také vyjadřování svých názorů k projednávaným věcem na zasedání zastupitelstva. Rovněž se smí vyjádřit k návrhu rozpočtu a závěrečnému účtu obce za uplynulý kalendářní rok. Může tak učinit buď ústně na zasedání zastupitelstva obce, nebo písemně ve stanové lhůtě. Má také právo pořizovat si výpisy z jednání zastupitelstva obce. Smí požadovat po zastupitelstvu nebo radě obce projednání určité záležitosti, která spadá do oblasti samostatné působnosti. Je-li žádost podepsána nejméně 0,5% občanů obce, musí být projednána na jejich zasedání nejpozději do 60 dnů. Jde-li o působnost zastupitelstva obce, tak do 90 dnů. Občan také podává příslušnému orgánu obce podněty, návrhy i připomínky, které jsou vyřizovány bezodkladně, nejdéle však do 60 dnů (Zákon č. 128/2000 Sb., §16).

3.1.3 Samostatná působnost obce

Samostatnou působnost zaručuje obci Ústava České republiky, a to tak, že stát zasahuje do činnosti obcí pouze v těch případech, vyžaduje-li to ochrana zákona a jen způsobem stanoveným zákonem (Berka a kolektiv, 2002, s. 17).

Podle §7 zákona č. 128/2000 Sb. O obcích, obec spravuje své záležitosti samostatně. Rozsah samostatné působnosti není závislý na počtu obyvatel dané obce. Je pro všechny obce stejný, protože právo obcí na samosprávu je ústavním právem

zaručeným všem obcím stejně. Z tohoto důvodu existuje mezi obcemi naprostá rovnost (Černohorský, 2002, s. 16).

Do samostatné působnosti obce patří jednak záležitosti, které jsou v zájmu obce a občanů obce, a dále pak záležitosti, které jsou do samostatné působnosti obce svěřeny zákonem. Především se jedná o hospodaření obce, o schválení rozpočtu a závěrečného účtu obce, dále program rozvoje územního obvodu obce, změna územního plánu obce, vydávání obecně závazných vyhlášek obce, vyhlášení místního referenda, zřízení či zrušení obecní policie, ale také stanovení počtu členů rady obce, volba starosty, místostarosty a dalších radních z řad členů zastupitelstva obce (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 36).

Obec by měla především sloužit svým občanům. Měla by uspokojit potřebu bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, výchovy, vzdělání, zajistit dostatečnou dopravu a spoje a chránit veřejný pořádek (Zákon č. 128/2000Sb., §35).

Jedna z největších odpovědností zastupitelů obce, která spadá do samostatné působnosti obce, je hospodárné využívání a spravování majetku obce, která vede k rozvoji obce. Každá obec vede evidenci svého majetku. Stát neručí za hospodaření a závazky obce, jen pokud by tento závazek převzal smluvně. Pokud chce obec například prodat nemovitý majetek, musí tento záměr vyvěsit nejméně 15 dnů před rozhodnutím na úřední desce obecního úřadu. Pokud by tak neučinila, tento úkon by nebyl platný. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 37).

Hospodaření obce, která má více než 5 tisíc obyvatel, přezkoumává auditor za poslední kalendářní rok. Hospodaření obce s méně jak 5 tisíci obyvateli přezkoumává krajský úřad v přenesené působnosti nebo auditor (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 37). Dozor nad výkonem samostatné působnosti obce vykonává krajský úřad v přenesené působnosti a Ministerstvo vnitra České republiky (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 53).

3.1.4 Přenesená působnost obce

Přenesená působnost je výkon státní správy svěřený orgánům obce státem. Přenesenou působnost vykonává obecní úřad. Orgány obce se při výkonu přenesené působnosti, tedy při vydávání nařízení obce, řídí zákony, právními předpisy, usnesením vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů. Dále se řídí návrhy opatření nebo

rozhodnutími krajského úřadu, které byly učiněny podle zvláštního zákona během kontroly výkonu přenesené působnosti. Krajský úřad také poskytuje metodickou a odbornou pomoc při plnění úkolů přenesené působnosti obce. Příspěvky na výkon přenesené působnosti získávají obce ze státního rozpočtu (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 41).

Zatímco v samostatné působnosti platí zásada rovnosti obcí, rozsah přenesené působnosti se může obec od obce lišit. Závisí to na tom, o jaký typ obce jde. Zákon rozlišuje dle rozsahu svěřené státní správy tři kategorie obcí. První kategorií jsou všechny obce, kde je výkon státní správy svěřen jen v základním rozsahu. Druhou kategorií jsou obce s pověřeným obecním úřadem a třetí kategorií obce s rozšířenou působností (Černohorský, 2002, s. 16).

3.2 Orgány obce

Mezi orgány obce náleží zastupitelstvo obce, rada obce, starosta, obecní úřad a zvláštní orgány obce.

3.2.1 Zastupitelstvo obce

Zastupitelstvo obce je základní orgán obecní samosprávy. O tom, jaké bude mít zastupitelstvo složení, se rozhoduje v obecních volbách, které se konají jednou za čtyři roky. Zastupitelé jsou voleni přímo obyvateli obce s volebním právem poměrným volebním systémem. Počet členů zastupitelstva závisí na počtu obyvatel obce, přičemž nejnižší počet členů je 5 a nejvyšší 55. (Zákon č. 128/2000 Sb., §68).

Tabulka č. 1 Počet členů zastupitelstva obce

Počet obyvatel v obci, městské části, městském obvodě, volebním obvodě	Počet členů zastupitelstva
do 500 obyvatel	5 až 15 členů
od 500 do 3000 obyvatel	7 až 15 členů
od 3000 do 10 000 obyvatel	11 až 25 členů
od 10 000 do 50 000 obyvatel	15 až 35 členů
od 50 000 do 150 000 obyvatel	25 až 45 členů
nad 150 000 obyvatel	35 až 55 členů

Zdroj: Zákon č. 128/2000 Sb., §68

Pro stanovení počtu členů zastupitelstva obce je rozhodující počet obyvatel obce k 1. lednu roku, ve kterém se konají volby. Pokud stávající zastupitelstvo neurčí jinak, bude počet členů budoucího zastupitelstva stejný jako předchozí rok (Zákon č. 128/2000 Sb., §68).

Mandát člena zastupitelstva obce vzniká zvolením a zastupitel složí slib na první schůzi zastupitelstva. Funkce člena zastupitelstva je neslučitelná s funkcí zaměstnance jejího obecního úřadu, jde-li o zastupitelstvo obce nacházející se v obvodu příslušného pověřeného obecního úřadu, a dále obecního úřadu obce s rozšířenou působností, krajského nebo finančního úřadu (Berka a kolektiv, 2002, s. 29).

Zákon o obcích č. 128/2000 Sb. rozlišuje členy zastupitelstva na uvolněné a neuvolněné. Uvolnění členové zastupitelstva vykonávají svou funkci na plný úvazek. Jsou to lidé, kteří jsou pro výkon této funkce uvolněni ze svého pracovního poměru, ale i tací, kteří sice nebyli dlouhodobě zaměstnáni, ale svou funkci člena zastupitelstva vykonávají ve stejném rozsahu jako člen dlouhodobě uvolněný. Uvolněný člen zastupitelstva má nárok na odměnu, a proto mu ji obec musí vyplácet. Co se týče neuvolněných členů zastupitelstva, těm může ale i nemusí být odměna vyplácena. O vyplácení odměny neuvolněným členům zastupitelstva, a v jaké výši, rozhoduje rovněž zastupitelstvo obce. Nárok na poskytování cestovních náhrad v souvislosti s výkonem funkce mají nárok uvolnění i neuvolnění členové zastupitelstva (Černohorský, 2002, s. 16).

Zákon o obcích ukládá členům zastupitelstva jistá práva a povinnosti. Mezi práva patří předkládání návrhů zastupitelstvu obce, radě obce, výborům a komisím na projednání. Mezi další práva patří vznášení dotazů, připomínek a podnětů všem organizacím, jejichž zakladatelem nebo zřizovatelem je obec, a požadování od zaměstnanců obce zařazených do obecního úřadu, ale i od zaměstnanců právnických osob, které obec založila nebo zřídila, informace ve věcech, jež souvisejí s výkonem jejich funkce (Berka a kolektiv, 2002, s. 20).

Mezi povinnosti zastupitelů patří zúčastnit se zasedání zastupitelstva obce, zasedání dalších orgánů obce a plnění úkolů, které jim byly uloženy. Především by měli hájit zájmy občanů obce. (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 44).

Jelikož zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech, patřících do samostatné působnosti obce, náleží mezi jeho pravomoci například schválení programu rozvoje obce, schvalování rozpočtu a závěrečného účtu obce, zřizování fondů obce, příspěvkových organizací, vydávání obecně závazných vyhlášek obce a jiné.

Protože má zastupitelstvo obce přímý mandát od voličů, je mu vyhrazeno volit z řad členů zastupitelstva starostu, místostarostu a další členy rady obce a odvolávat je z funkce. Zastupitelstvo je schopno se usnášet, jen pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů zastupitelstva obce. Ministerstvo vnitra České republiky zastupitelstvo obce rozpustí v případě, že se není schopno po dobu delší než 6 měsíců sejít v takovém stavu, aby bylo schopno vydat platné usnesení. Zasedání zastupitelstva se koná podle potřeby, nejméně však jedenkrát za tři měsíce. Zasedání svolává a řídí starosta obce. Zasedání je přístupné veřejnosti a veřejnost je informována obecním úřadem o místě, času a návrhu věcí, určených k projednávání. Občané jsou o konání zasedání informováni na úřední desce nejméně 7 dní před konáním zasedání zastupitelstva obce. Ze zasedání zastupitelstva se pořídí zápis, podepsaný starostou nebo místostarostou obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 42, 43).

3.2.2 Rada obce

Rada obce je výkonným orgánem v oblasti samostatné působnosti obce a za svou činnost je odpovědná zastupitelstvu obce. V obcích, kde se rada nevolí, přechází její pravomoci na starostu obce. Radu obce tvoří starosta, místostarosta a další členové rady, kteří jsou voleni z řad členů zastupitelstva obce. Co se týče počtu členů rady, je vždy lichý, a to nejméně 5 a nejvýše 11 členů. Počet nesmí přesahovat jednu třetinu počtu členů zastupitelstva obce. V obci, kde je počet členů zastupitelstva menší než 15, se rada obce nevolí (Zákon č. 128/2000Sb., §99).

Zasedání rady obce se konají dle potřeby a jsou neveřejná. Rada je usnášeníschopná, pokud je přítomna nadpoloviční většina všech členů. Pravomoci rady obce jsou vymezeny zákonem č. 128/2000 Sb., o obcích. Mimo jiné zabezpečuje hospodaření obce podle schváleného rozpočtu, vydává nařízení obce, projednává a řeší návrhy, připomínky a podněty, které jí předloží členové zastupitelstva obce nebo komise, zřizuje a ruší komise rady obce, schvaluje organizační řád obecního úřadu (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 44).

3.2.3 Starosta obce

Starosta zastupuje obec navenek. Starosta, stejně tak i místostarosta, jsou voleni zastupitelstvem z řad svých členů a musí být občany České republiky. Za výkon své funkce jsou odpovědni zastupitelstvu. Starosta mimo jiné odpovídá za včasné objednání přezkoumání hospodaření obce za uplynulý kalendářní rok, za informování veřejnosti o činnosti obce, plní úkoly zaměstnavatele dle zvláštních předpisů, rozhoduje o záležitostech samostatné působnosti obce svěřených mu radou obce. Starosta s místostarostou, popřípadě radním, podepisují právní předpisy obce, usnesení zastupitelstva a rady obce. Zasedání zastupitelstva i rady obce svolává i řídí starosta obce, který pak také podepisuje zápis z jednání. Pokud je starosta nepřítomen, zastupuje ho místostarosta obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 46).

3.2.4 Obecní úřad

Obecní úřad je tvořen starostou, místostarostou, tajemníkem obecního úřadu a zaměstnanci obecního úřadu. Starosta, který stojí v čele obecního úřadu je také nadřízeným všech zaměstnancům obce. Rada obce může také pro jednotlivé úseky činnosti obecního úřadu zřídit odbory a oddělení, ve kterých jsou začleněni zaměstnanci obecního úřadu. (Černohorský, 2002, s. 25).

V oblasti samostatné působnosti plní obecní úřad především povinnosti uložené mu zastupitelstvem obce nebo radou obce. Podává také pomocnou ruku výborům zastupitelstva a komisím rady. Přenesenou působnost vykonává v rozsahu svěřeném dané obci, kromě té, která byla svěřena zastupitelstvu, radě, starostovi a zvláštním orgánům obce (Zákon č. 128/2000 Sb., §109).

Za plnění úkolů v samostatné, tak i přenesené působnosti obecního úřadu je odpovědný tajemník, jehož funkce je ustanovena v obcích s pověřeným obecním úřadem a v obcích s rozšířenou působností. Tajemník je zaměstnancem obce a nesmí vykonávat žádné funkce v politických stranách nebo hnutích. Pokud tato funkce není v obci zřízena, vykonává tuto práci starosta obce. Tajemník obecního úřadu má poradní hlas a zúčastňuje se zasedání zastupitelstva obce. Pokud není v obci tajemník, plní jeho úkoly starosta obce. (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 47).

3.3 Orgány zastupitelstva obce a rady obce

Mezi orgány zastupitelstva obce a rady obce jsou řazeny výbory a komise.

3.3.1 Výbory

Výbory jsou iniciativní a kontrolní orgány zřízené zastupitelstvem obce. Jejich úkolem je předkládání stanovisek a návrhů zastupitelstvu, kterému jsou ze své činnosti odpovědní. Předsedou výboru je vždy člen zastupitelstva obce a počet členů výboru je vždy lichý. Výbor se schází podle toho, jak je to nutné. K platnému usnesení je potřeba souhlas nadpoloviční většiny jeho členů (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 52).

V obci musí být vždy ustanoven finanční a kontrolní výbor. Oba mají nejméně tři členy, přičemž členem nesmí být starosta, místostarosta, tajemník obce ani osoby zabezpečující rozpočtové a účetní práce na obecním úřadu. Úkolem finančního výboru, jak již plyne z názvu, je kontrola peněžních prostředků obce a také zdárné hospodaření s majetkem obce. Kontrolní výbor dohlíží na dodržování právních předpisů obce a na to, zda je správně konáno usnesení zastupitelstva a rady obce. V obcích, kde žije nejméně 10% občanů s jinou než českou národností, se zřizuje výbor pro národnostní menšiny, přičemž příslušníci národnostní menšiny musí tvořit nejméně jednu polovinu všech členů výboru (Zákon č. 128/2000 Sb., §117-119).

Při zřizování dalších výborů není zastupitelstvo obce ve své působnosti ničím omezeno, může zřídit například výbor pro životní prostředí, výbor pro rozvoj obce, výbor pro věci sociální a zdravotní (Berka a kolektiv, 2002, s. 26).

V částech obce může zřídit zastupitelstvo obce osadní nebo místní výbory. Osadní výbor má nejméně 3 členy. Počet těchto členů je dán zastupitelstvem obce a jsou to občané přihlášení k trvalému pobytu právě v této části obce s osadním výborem. Tyto výbory jsou oprávněny předkládat návrhy týkající se rozvoje části obce a rozpočtu obce nebo se například vyjadřovat k návrhům předkládaným zastupitelstvu obce, pokud se týkají části obce (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 48).

3.3.2 Komise

Komise je iniciativní a poradní orgán obce. Komise je zřízena radou obce, které také členové komisi předkládají své návrhy a nápady, a které jsou také odpovědné ze své

činnosti. K platnému usnesení komise je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny jejich členů. Pokud je do rukou komise svěřen výkon přenesené působnosti, pak se komise stává výkonným orgánem a v tomto ohledu je odpovědná starostovi obce. Předsedou pak může být pouze osoba, prokazatelně odborně kvalifikovaná v oblasti svěřené přenesené působnosti (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 49).

3.4 Obecně závazné vyhlášky a nařízení obce

Obecně závazné vyhlášky obce jsou právní předpisy vydané obcí ve své samostatné působnosti obce a týkají se těch záležitostí, které jsou v zájmu obce a jejích občanů. Při vydávání vyhlášek se obec řídí zákonem, kde také najdeme obecnou úpravu vydávání vyhlášek. Obecně závazné vyhlášky schvaluje zastupitelstvo obce. Aby byla vyhláška platná, musí se na dobu 15 dnů vyvěsit na úřední desce obecního úřadu. Obec musí evidovat právní předpisy, které vydala, aby mohly být každému k dispozici. Vyhlášky vyjadřují určitou obecnou povinnost, například povinnost zaplatit místní poplatek ze psů (Černohorský, 2002, s. 27, 28).

Nařízení obce jsou právní předpisy vydané obcí ve své přenesené působnosti. Aby vůbec obec mohla vydat nařízení, musí mít k tomu zákonné zmocnění. Na rozdíl od obecně závazných vyhlášek musí být nařízení nejen v souladu se zákonem, ale i v souladu s nařízením vlády nebo vyhláškami ministerstev. Nařízení obce schvaluje rada obce. V obcích, kde se rada nevolí, schvaluje tato nařízení zastupitelstvo obce. Podmínka platnosti je totožná jako u obecně závazné vyhlášky, tedy vyvěšení na úřední desce obecního úřadu po dobu 15 dnů (Černohorský, 2002, s. 27).

4. Volební systém České republiky

4.1 Obecná charakteristika voleb

Volební soustava v České republice se skládá z 6 druhů voleb, a to z voleb do Poslanecké sněmovny ČR, voleb do Senátu ČR, voleb do Evropského parlamentu, voleb do zastupitelstev krajů, voleb do zastupitelstev obcí a z volby prezidenta republiky. Volby jsou založeny na principu všeobecného, rovného, přímého a tajného volebního práva. Jsou jedním z hlavních ukazatelů demokracie (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 51).

Pro náš volební systém je charakteristická možnost výběru z více politických stran a kandidátů, čímž je zaručena politická pluralita. Volby musí být svobodné a pořádané s určitou pravidelností. Pravidelnost zajišťuje občanům možnost změnit politické dění, a to tím, že mohou do budoucna volit jiný politický subjekt, pokud nebudou se současným stavem spokojeni. Hlavním úkolem voleb je zmapování a rozložení politických sil v určitém politickém prostoru (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 51, 52).

Každý občan by měl mít právo volit a být volen, pokud splní podmínky dané zákonem. Právo volit má každý občan, který alespoň v den voleb dosáhl věku 18 let. Právo být volen se liší podle druhu voleb. Pasivní volební právo do Poslanecké sněmovny ČR můžeme využít od 21 let, do Senátu ČR dosažením 40 let, do zastupitelstev obcí a krajů od 18 let, kandidátem na prezidenta se můžeme stát od 40 let (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 51).

Ve volbách se uplatňují dva volební systémy. Jedná se o volební systém většinového a poměrného zastoupení.

4.1.1 Většinový volební systém

Většinové systémy jsou jednomandátové. Voliči si vybírají mezi jednotlivými kandidáty. Ten kandidát, který získá stanovenou většinu hlasů, získá v daném volebním obvodu mandát. Mezi přednosti většinového volebního systému řadíme jednoduchost, vysokou personalizaci volby a úzké sepětí zvoleného zastupitele s volebním obvodem a jeho voliči. Nevýhodou je naopak disproportionálnost volebních výsledků, kdy tento systém nedostatečně odráží rozložení politických sil. V naší zemi se používá ve volbách do Senátu ČR (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 53).

4.1.2 Proporcionální volební systém

Proporcionální volební systém je více mandátový a je založen na volbě mezi jednotlivými kandidátními listinami s možností využití preferenčních hlasů. Jeho značnou předností je reprezentace aktuálního rozložení politických sil prostřednictvím přidělení mandátů. Nevýhodou je větší závislost kandidátů na stranických strukturách než na voličích. Proporcionální volební systém se užívá ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR, ve volbách do Evropského parlamentu a do zastupitelstev krajů a obcí (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 53).

4.2 Základní komponenty volebních systémů se zaměřením na volby komunální

Konkrétní volební systémy můžeme popsat prostřednictvím pěti základních komponentů, kterými jsou volební obvod, forma kandidatury, struktura hlasu, volební klauzule a volební formule.

4.2.1 Volební obvod

Velikost volebního obvodu je dána počtem volených zastupitelů, to jest přidělovaných mandátů. Z hlediska velikosti rozlišujeme 3 kategorie volebních obvodů, malé (2 – 4 mandáty), střední (5 – 9 mandátů) a velké (10 a více mandátů).

Velikost volebního obvodu má značný vliv na proporcionalitu voleb. Platí zákonitost, že čím je větší volební obvod, tím více mandátů je v něm přiděleno, a tím roste také proporcionalita. *„Se zmenšováním volebního obvodu se proporcionalita naopak snižuje, přičemž za kritickou hranici se pokládají volební obvody se zhruba pěti mandáty. Pod touto hranicí se již projevuje silná disproporcionalita a nad prezentace nejsilnějších stran“* (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 54).

Obec tvoří jeden volební obvod, který je více mandátový. Existuje však i možnost vytvoření více volebních obvodů, kterou dovoluje volební zákon, a to za podmínky, že se mohou vytvořit v obci, která má více jak 500 obyvatel a tím pádem nejméně 10 zastupitelů obce. Nejméně 5 členů zastupitelstva se volí ve vytvořeném obvodě v obci do 10 tisíc obyvatel, nejméně 7 zastupitelů v obcích do 50 tisíc obyvatel a nejméně 9 zastupitelů v obcích nad 50 tisíc obyvatel. Výjimku tvoří Praha a územně členěná statutární města, kde

městská část nebo městský obvod může být součástí pouze jednoho volebního obvodu (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 122).

4.2.2 Forma kandidatury

Kandidatura se uskutečňuje prostřednictvím kandidátních listin. V případě jednomandátových voleb má charakter personální kandidatury, což se uplatňuje ve volbách do Senátu ČR. Ve více mandátových volebních obvodech má kandidatura formu kandidátní listiny. Volič se v tomto případě rozhoduje mezi kandidátními listinami, to jest, volí politickou stranu nebo volební koalici. Kandidátní listiny mohou být přísně vázané, kdy volič nemá žádnou možnost měnit pořadí osob, ani hlasovat pro kandidáty z různých listin. Mandáty jsou kandidátům přiznány na základě pořadí stanoveného stranou (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55).

Dalším typem jsou vázané kandidátní listiny, na nichž jsou kandidáti v určitém pořadí, nicméně voliči mohou preferenčními hlasy ovlivnit výsledné pořadí, a tudíž i zisk mandátu. Pořadí kandidátů je tak dáno nominujícím subjektem, ale volič na základě svých preferencí může jejich pořadí ovlivnit (Balík, 2009, s. 95). Vázané kandidátní listiny se v České republice používají ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR, do Evropského parlamentu a do zastupitelstev krajů.

Třetím typem jsou kandidátní listiny otevřené, volné, kdy volič není omezen jedinou kandidátní listinou. V praxi se volič může rozhodnout pro konkrétní kandidátní listinu, jednotlivé kandidáty nebo může kombinovat kandidáty z různých kandidátních listin (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 55,56, 60). Mandáty jsou přiděleny stranám na základě poměru všech preferencí udělených kandidátům dané strany, v jejím rámci pak ale kandidátům, kteří obdrželi nejvíce preferenčních hlasů. Tento typ otevřených a neblokovaných kandidátních listin podporuje průhlednost a svobodu rozhodování. Nicméně v našem státě se uplatňoval v této podobě v letech 1990 - 1994, poté došlo k částečné restrikci stanovením podílu, jehož musí kandidát dosáhnout, aby se změnilo jeho pořadí na kandidátní listině (Balík, 2009, s. 89-90).

Kandidátní listiny pro komunální volby mohou podávat registrované politické strany a politická hnutí, jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran, politických hnutí a nezávislých kandidátů. Každá politická

strana může být členem pouze jedné volební strany pro jednu obec. Každý kandidát může být uveden pouze na jedné listině (Balík, 2009, s. 90).

Nezávislí kandidáti a jejich sdružení mají v komunálních volbách důležitou roli. Na rozdíl od registrovaných politických stran a hnutí, které nemusí mít žádnou další kvalifikaci, tak nezávislí kandidáti a jejich sdružení potřebují ke vstupu do volebního procesu petici, kterou musí podepsat občané daného volebního obvodu a tím vyjádřit podporu jejich kandidatury (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 124). „*U sdružení nezávislých kandidátů jsou zapotřebí podpisy voličů, jejichž počet odpovídá 7 % obyvatel dané obce či obvodu, u samostatně kandidujících nezávislých kandidátů 5 – 0,5 % počtu občanů v závislosti na velikosti obce či obvodu*“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík 2010, s. 61). Tato podmínka je stanovena kvůli tomu, že nezávislí kandidáti nejsou registrováni podle zákona. Petice se připojuje ke kandidátní listině.

Na kandidátní listině může být od roku 1990 v komunálních volbách uvedeno pouze tolik kandidátů, kolik je volených zastupitelů. Výjimku mají nejmenší obce, ve kterých se volí pouze 7 či ještě méně členů zastupitelstva, poté může volební strana uvést na kandidátní listinu více kandidátů, a to až o jednu třetinu vyšší (Zákon č. 491/2001 Sb., §22).

Pasivní i aktivní volební právo se v komunálních volbách týká občanů starších 18 let, kteří mají tak zvané obecní občanství, které ale není omezeno pouze na občany České republiky, ale týká se také občanů jiných států, kterým mezinárodní úmluvy přiznávají volební právo (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 124).

4.2.3 Struktura hlasu

Volič svým hlasem vyjadřuje politické názory a preference ve vztahu k předkládaným programům. „*Strukturou hlasu (způsobem hlasování) rozumíme formu transformace rozdílných politických preferencí voličů do jednotné podoby hlasování*“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 56). Rozlišuje se mezi hlasem jediným a vícenásobným. Jediný hlas se v naší zemi využívá u personální kandidatury v jednomandátových volebních obvodech. U poměrného volebního systému s vázanými kandidátními listinami se kromě hlasu pro kandidátní listinu využívají také hlasy preferenční, které mohou v některých případech také velmi výrazně ovlivnit pořadí

kandidátů na kandidátní listině. Tohoto je využíváno ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR, do Evropského parlamentu a do zastupitelstev krajů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 56).

Pro komunální volby jsou příznačné otevřené kandidátní listiny (viz výše), s nimiž je spojen vícenásobný, kombinovaný hlas. Volič tak disponuje kombinovaným hlasem, kterým může hlasovat pro kandidáty z různých stran. Volí tolik kandidátů, kolik má být přidělovaných mandátů, což umožní voliči volit napříč stranickým spektrem, bez ohledu na kandidátní listiny. Tento preferenční způsob hlasování je také označen jako panašování, které se zavádí s cílem posílit vazbu mezi voličem a zastupitelem personalizací volby kandidátů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 62).

4.2.4 Volební klauzule

„Volební klauzule, někdy označovaná jako klauzule uzavírací, je uměle stanovený práh pro vstup do zastupitelského orgánu, resp. do skrutinia, v němž se rozdělují mandáty“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 57). V praxi to znamená, že politická strana musí získat určité množství hlasu, aby se mohla podílet na rozdělování mandátů. Tato úprava je spojena se zákonem č. 491/2001 Sb.

U nás se uplatňuje ve volbách založených na proporčním volebním systému a má zabránit tomu, aby zvolený zastupitelský orgán byl příliš rozdroben na menší politická zastoupení. Jak uvádí Čmejrek a kol. (2010), funkce volební klauzule je funkce redukční. V České republice je volební klauzule stanovena na 5 % hlasů. Volební klauzule se také může zvyšovat z 5 % na 10 % ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR v případě koalic 2 politických stran, v případě 3 stran na 15 % a v případě 4 stran na 20 %. Naopak v komunálních volbách může dojít ke snížení volební klauzule z důvodu zachování politické soutěže, přičemž se výsledek hlasování ještě přepočítává podle počtu míst na kandidátní listině a podoby lokálního stranického systému.

4.2.5 Volební formule

Volební formule je matematická operace, která se používá k převádění hlasů voličů na mandáty. V České republice se aplikuje většinová a proporční volební formule. Proporční volební formule jsou založeny na volebních kvótách nebo na

volebních dělitelích. Volební kvóty představují počet hlasů potřebných pro získání mandátu, což je vlastně přirozený práh vstupu do zastupitelského orgánu v daném volebním obvodu. V praxi to znamená, že kolikrát lze v daném volebním obvodu vydělit volební kvótou počet hlasů získaných kandidátní listinou, tolik jí připadne mandátů (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 58).

Formule založené na volebních dělitelích pracují s volebními zisky stran tak, že je dělí určenou řadou dělitelů. Vypočtené podíly se pak seřadí podle velikosti a mandáty se přidělí stranám, z jejichž zisku byly vypočítány nejvyšší podíly (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 58). „*Kupříkladu d’Hondtova volební formule, která se v České republice používá ve volbách do poslanecké sněmovny, do zastupitelstev obcí a do Evropského parlamentu, pracuje s posloupností dělitelů 1, 2, 3, ..., n (n označuje celkový počet rozdělovaných mandátů), Imperialiho formule pracuje s řadou 2, 3, 4, ..., n+1, Sainte-Laguë má řadu 1, 3, 5, ..., 2n-1. Zvolená řada dělitelů má vliv na proporcionalitu voleb*“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 58).

V komunálních volbách v České republice se využívá d’Hondtova volební formule. „*Český statistický úřad dělí celkový počet platných hlasů, který obdržela postupující kandidátní listina, postupně čísly 1, 2, 3 a dále vždy číslem o jedno vyšším tak, aby počet dělicích operací odpovídal počtu kandidátů, kteří jsou na kandidátní listině. Podíly vypočítané uvedeným způsobem seřadí Český statistický úřad podle jejich velikosti až do počtu mandátů, které mají být při volbách do zastupitelstva obce přiděleny. Za každý podíl obsažený v této početní řadě získá kandidátní listina jeden mandát. V případě rovnosti podílu je rozhodující celkový počet hlasů, který získala kandidátní listina, a je-li i tento stejný, rozhodne los*“ (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 64). Na základě tohoto postupu je rozhodnuto o počtu mandátů, které připadnou jednotlivým volebním stranám.

Dále se musí přidělit mandáty konkrétním kandidátům. Český statistický úřad vydělí celkový počet hlasů odevzdaných pro volební stranu počtem kandidátů této volební strany. Pokud má některý kandidát nejméně o 10 % více hlasů, než je takto stanovený průměr vyjádřený celým číslem bez zaokrouhlení, postupuje v kandidátní listině na první místo. Pokud je těchto kandidátů více, určí se jejich pořadí podle počtu hlasů, které pro ně byly odevzdány. Jestliže nastane situace rovnosti hlasů mezi postupujícími kandidáty, je rozhodující jejich pořadí na kandidátní listině (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 64).

4.3 Komunální volby

Komunální volby jsou volby zástupců do zastupitelstev obcí, měst či městských obvodů, tedy do menších celků územní samosprávy.

4.3.1 Vývoj komunálního volebního systému od roku 1990 do současnosti

První polistopadové komunální volby se řídily zákonem č. 386/1990 Sb., o volbách do zastupitelstev v obcích, v letech 1994 a 1998 zákonem č. 152/1994 Sb. Od voleb roku 2002 je aktuální zákon č. 491/2001 Sb. V období mezi řádnými volbami 1990 a 1994 byl navíc platný zákon č. 298/1992 Sb., podle nějž se řídily tak zvané nové komunální volby v nově vzniklých obcích či v obcích, kde v daném období klesl počet členů zastupitelstva pod zákonem stanovenou mez (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 119).

Jak uvádí Balík (2009, s. 83-84), základem volebního systému v roce 1990 byl systém volných kandidátních listin, který byl následně modifikovaný na poměrný volební systém s částečně vázanými kandidátkami, jež zvýhodňoval malé strany. Po velkých politických diskusích konce 90. let vyvolaných značnou roztržitostí zastupitelstev, došlo k současné kompromisní úpravě z roku 2001, která změnila do té doby užívanou volební formuli a zavedla tak zvanou uzavírací klauzuli.

Téma komunálního volebního systému bylo jednou z částí tak zvaného Tolerančního patentu – dodatku ke Smlouvě o vytvoření stabilního politického prostředí. Tento patent uzavřela 14. ledna 2000 ODS a ČSSD. : „...*U obcí a měst je cílem provedení úpravy zákona na základě existujících zkušeností a dosažení vyšší stability zvolených orgánů s tím, že bude zavedena uzavírací klausule; dojde ke změně metody rozdělování mandátů tak, aby nedocházelo k nerovnému vztahu mezi počtem získaných hlasů a získaných mandátů; bude zvýšen počet zastupitelů, po jejichž odstoupení dojde k vypsání nových voleb tak, aby nové volby byly vyhlášeny, pokud počet členů zastupitelstva poklesne pod hranici usnášeníschopnosti; bude zvýšeno procento hlasů pro kandidáta umožňující změnu pořadí na kandidátce*“ (Balík, 2009, s. 84).

Na základě této dohody vznikl vládní návrh komunálního volebního systému, který byl projednáván v letech 2000-2001. V jeho výsledné podobě, která však Senátem ČR byla zamítnuta, bylo obsaženo jak zavedení uzavírací klauzule, tak změna volební formule ze Sainte-Laguë na upravenou d'Hondtovu metodu. Dále byl upraven počet neobsazených

mandátů nutných k předčasným volbám. V návrhu ani ve Sněmovnou doplněném textu však nebylo zapracováno zvýšení 10 % přesahu průměru kandidátky nutného ke změně pořadí. Senát provedl v zákonu několik úprav, z nichž nejzásadnější se týká změny systému volebního dělitele z upravené d'Hondtovy varianty na klasickou, jednalo se o změnu prvního dělitele z 1,42 na 1. Takto upravená verze však 3. dubna 2001 ve Sněmovně neprošla. Teprve poté byl přijat současný komunální volební zákon (Balík, 2009, s. 84).

4.3.2 Základní zásady komunálních voleb

V České republice se komunální volby konají zpravidla jednou za čtyři roky. *„Volby do zastupitelstev obcí vyhláší, nestanoví-li tento zákon jinak, prezident republiky nejpozději 90 dnů před jejich konáním. Vyhlášení voleb se uveřejňuje ve Sbírce zákonů. Za den vyhlášení voleb se považuje den, kdy byla rozeslána částka Sbírky zákonů, v níž bylo rozhodnutí o vyhlášení voleb uveřejněno. Volby do zastupitelstev obcí se konají ve 2 dnech ve všech obcích, městech, městech se zvláštním postavením, hlavním městě Praze, městských obvodech a městských částech, pokud tento zákon nestanoví jinak. Konají-li se volby ve 2 dnech, jsou jimi pátek a sobota. V první den voleb začíná hlasování v 14.00 hodin a končí ve 22.00 hodin. Ve druhý den voleb začíná hlasování v 8.00 hodin a končí v 14.00 hodin. Dnem voleb se podle tohoto zákona rozumí první den voleb, nestanoví-li tento zákon jinak. Dodatečné volby, opakované volby a opakované hlasování a nové volby se konají v jednom dni. Hlasování začíná v 7.00 hodin a končí ve 22.00 hodin, pokud v tomto zákoně není stanoveno jinak“* (Zákon č. 491/2001 Sb., volby do zastupitelstev obcí v ČR, §3).

4.3.3 Specifika komunálních voleb

„Zkonstruovat komunální volební systém, který by vyhovoval všem podmínkám českých komunálních politických systémů je prakticky neřešitelným problémem. Volební inženýr stojí před úlohou adaptovat volební pravidla současně na podmínky nejmenších obcí, středně velkých obcí a velkých měst“ (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2006, s. 120).

Více než 93 % obcí jsou obce menší velikostní kategorie, mají méně než 3 tisíce obyvatel, zároveň obsahují dvakrát méně voličů než obce s počtem obyvatel větším než 3

tisíce, naopak obce nad 3 tisíce obyvatel tvoří pouze 6,8 % ze všech obcí ČR, žije v nich 69 % obyvatel ČR. Volební pravidla tak musí vyhovět jak obyvatelům malých obcí, tak i velkých měst (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 120).

V menších obcích se lidé navzájem znají a ve volbách většinou vítězí osobní sympatie, osobní kvality, než stranický systém. Volební chování obyvatel malých obcí je tedy značně ovlivněno vysokou provázaností sociální sítě, kdy má na hlasování vliv osobních sympatií a tak zvaný sousedský efekt. Co se týče kandidátů, jedná se většinou o nezávislé kandidáty, protože je tady absence organizací, které by zastupovaly politické strany. Naopak je to u obcí, respektive měst s desítkami tisíc obyvatel, kde politická scéna prakticky napodobuje parlamentní volby (Šaradín, Outlý, 2004, s. 15).

Pro velká města jsou typické mnohačlenné kandidátní listiny, které ve většině případů podávají politické strany. Jak uvádí Outlý (2003, s. 20), soupisky dokonce čítají více jmen, než je tomu pro daný kraj ve volbách do Poslanecké sněmovny ČR, a v rozhodování voličů hrají podstatnou roli stranické preference. Nezávislí jsou tak vytěšňováni parlamentními stranami a hrají spíše okrajovou roli (Čmejrek, Bubeníček, Luhanová, 2004, s. 120).

Podobnou klasifikaci nabízí Jüptner, který podobu komunální politiky charakterizuje dle velikosti obcí. Pro nejmenší obce do 1700 obyvatel je typická kandidatura pouze nezávislých kandidátů a jejich sdružení, formálně zde existují často maximální dvě politické strany, které mají zanedbatelný počet členů a většinou se formují a zakládají těsně před volbami. Jedná se tradičně o KDU-ČSL nebo KSČM. Většina kandidátů politických stran jsou nezávislí. V obcích menší střední velikosti (do 9 tisíc obyvatel) se láme poměr mezi nezávislými kandidáty a politickými stranami – se vzrůstající velikostí obce, roste vliv politických stran na úkor nezávislých kandidátů. Výraznou roli také hrají politické strany komunálního nebo regionálního charakteru. V obcích větší střední velikosti (do 45 tisíc obyvatel) dominují velké politické strany, jejichž kandidáti jsou zejména registrovaní členové. Zpravidla se tu již nevyskytují nezávislá sdružení. V největších obcích, kam dle Jüptnera spadají statutární města, dominují také velké politické strany, nezávislí kandidáti a jejich sdružení se již v těchto typech komunálních systémů nevyskytují (Jüptner, 2004, s. 80-101).

5. Lokální politika

Lokální politika je politika uskutečňovaná na úrovni obce nebo kraje. Tato politika se uskutečňuje formou nepřímé demokracie prostřednictvím politických stran, politických hnutí, ale i činností občanských sdružení i nezávislých kandidátů, nebo formami přímé demokracie jako je místní referendum a petice (Vaniček, 2009, s. 14).

5.1 Lokální politické stranictví

Politická strana je *„právníckou osobou, ve které jsou sdruženi občané, kteří hájí určitý názor nebo nárok a snaží se ho uplatnit ve společenském celku, jehož jsou součástí. Program politické strany tvoří soubor myšlenek, které tato strana hlásá“* (Vaniček, 2009, s. 14). Svým jménem politická strana nominuje kandidáty do veřejných úřadů.

Úlohou politických stran v zastupitelské demokracii je zprostředkování vztahu mezi občany a politickou mocí, a jsou významným prostředkem participace občanů na demokratickém procesu. Podle §20 zákona č. 491/2001 Sb. mohou být volební stranou *„registrované politické strany a politická hnutí, jejichž činnost nebyla pozastavena, a jejich koalice, nezávislí kandidáti, sdružení nezávislých kandidátů nebo sdružení politických stran nebo politických hnutí a nezávislých kandidátů“*. V lokálním politickém prostoru se tak může uplatňovat celá řada forem politického angažmá.

Mezi těmito subjekty mohou být také značné rozdíly. Zatímco politické strany a politická hnutí mají obvykle určitou vývojovou kontinuitu a organizační stabilitu, většina sdružení nezávislých kandidátů a dalších forem sdružení či koalic se vyznačuje proměnlivostí. To může být také zapříčiněno tím, že politické strany a hnutí lokálního charakteru vznikají jako odraz místních potřeb a zájmů. Jde tedy o subjekty lokální a regionální úrovně. Jak uvádí Čmejrek a kolektiv (2010, s. 73), mezi zastupiteli zvolenými v obecních volbách v roce 2006 byla řada členů lokálních politických stran, kteří získali více než jeden mandát. Dále se na lokální úrovni uplatnili také politické strany a hnutí s celonárodní platností, které posilují celostátní „nezávislé“ strany.

Na lokální úrovni také dochází k četnějším změnám hlavních politických subjektů, aniž by se však měnily klíčové osobnosti na této scéně, což je opoziční tendence od celonárodní politické scény, na které je kontinuita vázána spíše na organizace a struktury než na osobnosti (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 67).

Co se týče vzniku lokální politické strany nebo hnutí, tak významnou měrou k němu přispěl zákon č. 152/1994 Sb., ve kterém nově byly upraveny podmínky pro kandidaturu nezávislých kandidátů a jejich sdružení v obecních volbách. Dle tohoto zákona musí nezávislí nebo jejich sdružení získat relativní počet podpisů, který závisí na velikosti obce. U sdružení nezávislých kandidátů byl počet potřebných podpisů stanoven na 7 % obyvatel dané obce či obvodu, u nezávislých kandidátů se pohybuje mezi 5 – 0,5 % občanů v závislosti na velikosti obce či obvodu (Outlý, 2003, s. 23).

5.2 Politické hnutí

Rozdíl mezi politickou stranou a politickým hnutím spočívá v tom, že politické hnutí obvykle nemá individuální členství a ucelenou organizaci.

5.3 Nezávislí kandidáti a jejich sdružení

Nezávislí kandidáti a jejich sdružení jsou jedním ze základních rysů české lokální politiky. Nezávislí kandidáti mohou kandidovat jako jednotlivci, ale také jako sdružení nezávislých kandidátů. U těchto politických subjektů se nepředpokládá organizační stabilita a kontinuita politického působení. Nicméně stabilně mohou fungovat v těch případech, kdy je jejich primární účel jiný než politické angažmá (Čmejrek, Bubeníček, Čopík, 2010, s. 75).

V malých obcích představují nezávislí kandidáti a jejich sdružení hlavní, a dokonce někdy také jediný způsob formování politických subjektů. V obcích větších doplňují stranické spektrum, viz výše.

6. Charakteristika obce Troubelice

6.1 Geografická poloha

Troubelice jsou integrovanou obcí, která zahrnuje kromě svého území další 3 místní části – Dědinku, Lazce a Pískov. Obec se rozprostírá v nejsevernější části okresu Olomouc a spadá pod Olomoucký kraj. Nachází se na pomezí Úsovské vrchoviny, severozápadním směrem od města Uničov, od kterého je vzdálena cca 6 km. Obec je dlouhá asi 3 km, katastrální výměra činí 1885 hektarů. Žije zde 1903 obyvatel (ke dni 31. 12. 2011) (www.czso.cz).

Obcí protéká potok Lukavice, nalezneme také název Selka, který pramení severně nad místní částí Pískov a vlévá se do řeky Oskavy. Nejnižší nadmořská výška obce je 260 m n. m. Okolní kopce nadmořskou výšku zvedají – Račůvka (371 m n. m.), Holubice (380 m n. m.), Hůrka (341 m n. m.), zalesněný Kárník (400 m n.m.), Vystříbro (289 m n.m.) a Dlouhá hůra (280 m n. m.). Dva kilometry severně od obce se rozkládá Bradelský les s horou Bradlo, která je vysoká 601 m a která nabízí krásný pohled na celé katastrální území obce a okolní vesnice (www.mapy.cz).

Troubelice jsou součástí Mikroregionu Uničovsko, jehož centrem je původně královské město Uničov.

6.2 Historie obce

Obec Troubelice vznikla pravděpodobně již ve druhé polovině 13. století jako jedna z nejstarších osad úsovského panství. Na počátku stála v těchto místech malá tvrz se dvorem, ze kterého postupným osidlováním podél potoka začala vznikat osada. Poprvé se starobylé jméno obce „villa Trúbelicz“ objevuje v zástavní listině krále Jana Lucemburského z roku 1313, ve které tuto obec spolu s jinými zastavil Jaroslav a Albertovi ze Šternberka. V roce 1324 byla za neznámých okolností obec připojena k hradu a panství Úsovu (www.troubelice.cz, 18. 11. 2012).

Dané jméno obce je pravděpodobně odvozeno od jména prvního osadníka, který se jmenoval Trúbel. Příponou – ic vznikl název Trúbelic, dnešní Troubelice. Místní části

Troubelice – Pískov, Dědinka a Lazce – byly založeny na přelomu 13. a 14. století jako panské dvory (www.unicovsko.cz/mikroregion/troubelice.php, 18. 11. 2012).

Historie tohoto území však sahá mnohem hlouběji, a to až do období pravěku, kdy dle archeologických nálezů bylo toto území osídleno. Pravěké osídlení je doloženo nalezením četných pravěkých předmětů, jako byly kamenná sekyra, břidlicový klín, škrabadla, hroty oštěpků z pazourku, kosterní pozůstatky a několik sídelních prostorů (www.troubelice.cz, 18.11.2012).

Mezi jedno z nejtragičtějších období života obce náležela třicetiletá válka, která vypukla v roce 1618. Roku 1624 napadlo obec polské žoldnéřské vojsko. Třicetiletá válka skončila v roce 1648 Westfálským mírem, ale pro Troubelice byl faktický konec války až 8. července 1650 odchodem Švédských vojsk z Uničova. Po této válce se v obci značně zhoršily robotní poměry. V roce 1848 došlo k novému správnímu rozdělení a obec připadla k novému soudnímu okresu Uničov (www.troubelice.cz, 18. 11. 2012).

Koncem 19. století se obec dostala na čelní místo mezi venkovskými obcemi regionu. Byla zřízena občanská záložna, poštovní úřad, mlékařské družstvo, meliorační družstvo, družstvo pro chov hovězího dobytka, sbor dobrovolných hasičů a odbor Národní jednoty. V letech 1871 – 1873 byla v obci vybudována železniční dráha na trati Olomouc – Šumperk (www.troubelice.cz, 18. 11. 2012).

Počátek 20. století byl ve znamení elektrifikace. První světla v obci zazářila 24. prosince 1912. V roce 1914 vypukla první světová válka a většina mužů nastoupila do vojenské služby. Válka si vyžádala 25 mrtvých a mnoho těžce zraněných spoluobčanů. Po roce 1918 se obec snažila rychle napravit škody spáchané válkou. Nastala plná zaměstnanost dělníků, rentabilní zemědělství, rozvíjelo se stavebnictví. Tento hospodářský růst však byl narušen hospodářskou krizí z let 1929 – 1933. Období mezi válkami bylo pro naši obec ve znamení kulturního a společenského rozvoje, kdy byla obnovena činnost Národní jednoty a Sokola, který byl založen roku 1911. Kromě těchto spolků od roku 1923 u nás působí Jednota Orel a Církev československá bratrská (www.troubelice.cz, 18. 11. 2012).

Druhá světová válka v naší obci započala dne 10. října 1938, kdy obec byla obsazena německým vojskem. Vzniklo zde německé komisařství, byly odstraněny české nápisy, zakázána činnost českých spolků, zavedeno vázané hospodářství, zrušena česká měšťanka, jež byla nahrazena německou školou s německými učiteli. Jako reakce na

německou nadvládu vzniklo odbojové hnutí. Řada jeho členů však byla Gestapem odhalena a uvězněna. Deset z nich bylo popraveno. Nejtragičtější byl osud skupiny čtyř mladých občanů Troubelic, kteří byli spolu s dvanácti dalšími odbojáři z okolních obcí bez rozsudku a tajně zastřeleni na vojenské střelnici u Bratrušova necelé dva měsíce před koncem války. Dne 6. května 1945 byla obec osvobozena Rudou armádou. V roce 1960 byly s Troubelicemi sloučeny obce Dědinka, Nová Hradečná a Lazce a v roce 1976 přibyla obec Pískov. V roce 1980 se pak Troubelice staly střediskovou obcí i pro obce Medlov, Králová, Hlivice a Zadní Újezd. Tato rozsáhlá integrace byla zrušena v roce 1991, kdy obec získala dnešní podobu (www.troubelice.cz, 18. 11. 2012).

6.3 Demografické údaje

V této kapitole jsou uvedeny základní demografické údaje, které se týkají obce Troubelice. Uvedeny jsou informace týkající se počtu obyvatel, vývoje počtu obyvatel, věkové, vzdělanostní, národnostní a náboženské struktury obyvatel.

6.3.1 Počet obyvatel

K 31. 12. 2011 byl počet obyvatel obce 1903. Od roku 1991, což je rok odloučení původně přidružených obcí, dochází s menšími výkyvy k nárůstu počtu obyvatelstva a to z původního stavu 1733 obyvatel k 1903 obyvatelům (www.czso.cz, 18. 11. 2012).

Tabulka č. 2: Počet obyvatel Troubelic od roku 1991

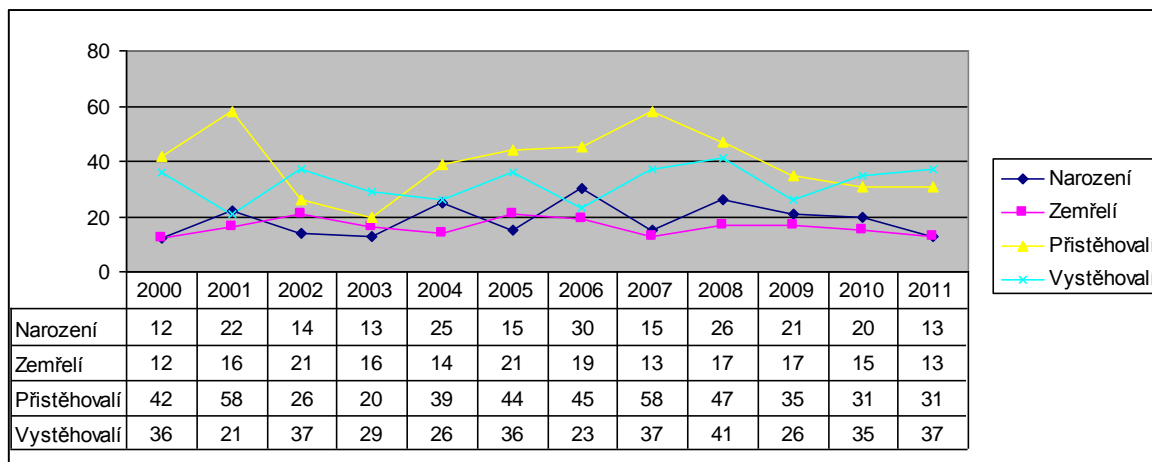
Rok	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001
Počet obyvatel k 31.12.	1733	1746	1773	1769	1755	1769	1798	1799	1781	1787	1832
Rok	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počet obyvatel k 31.12.	1814	1802	1826	1828	1861	1884	1899	1912	1913	1903	1911

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování tabulky

Jak ukazuje graf č. 1, výrazně ovlivňují počet obyvatel občané, kteří se do obce přistěhovali, a to v letech 2001 a 2007. V roce 2001 se také méně občanů vystěhovalo, výrazně méně občanů se vystěhovalo také v roce 2006. Z hlediska porodnosti a úmrtnosti

jsou údaje téměř vyrovnané, výjimku tvoří rok 2004 a 2006, kdy rozdíl v počtu osob narozených a zemřelých činil 11, což je od roku 2000 nejvíce (www.czso.cz, 18. 11. 2012).

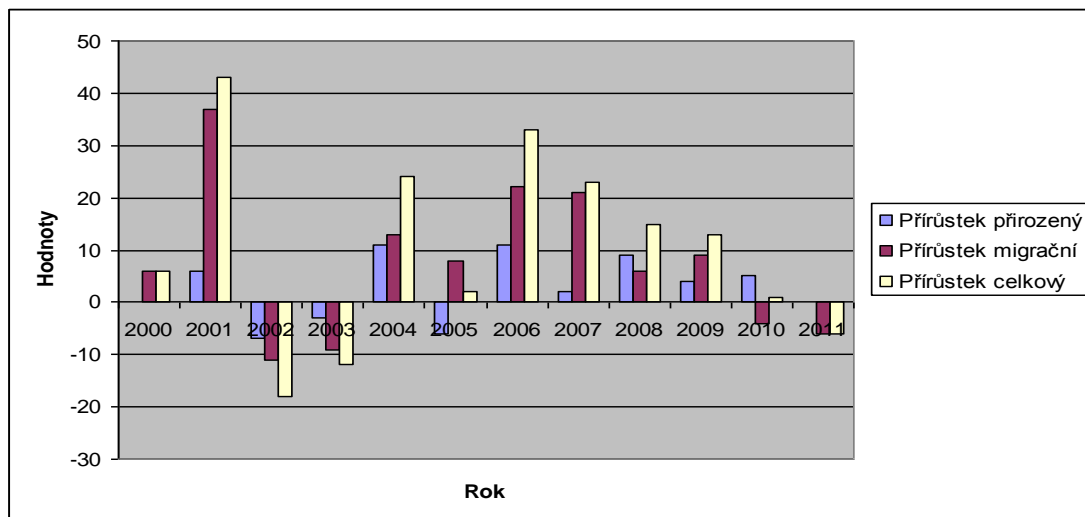
Graf č. 1: Pohyb obyvatelstva v Troubelicích

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování grafu

Z hlediska migračních přírůstků byly výrazné roky 2001, 2006 a 2007, kdy se hodnota migračního přírůstku pohybovala nad 20. Přirozený přírůstek byl nejvyšší v letech 2004 a 2006. Záporných hodnot celkového přírůstku bylo dosaženo v roce 2002, 2003 a 2011 (www.czso.cz, 18. 11. 2012).

Graf č. 2: Vývoj přirozeného, migračního a celkového přírůstku od roku 2000

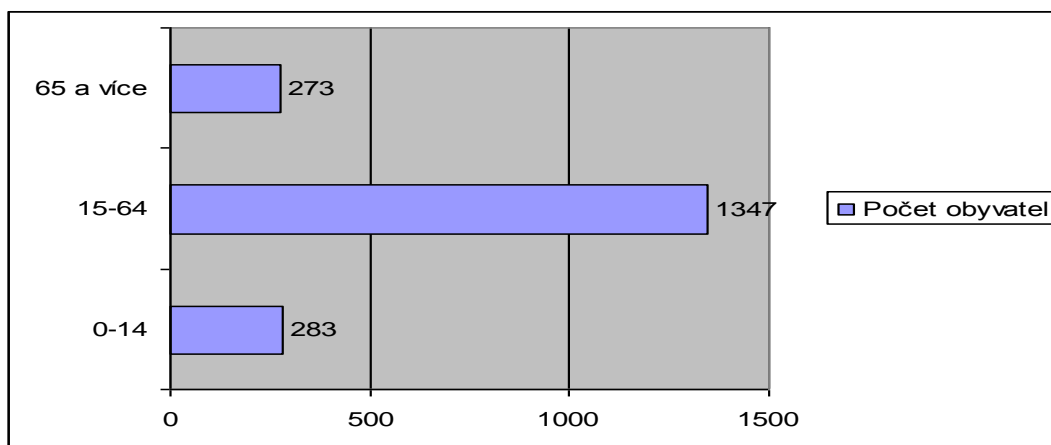

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování grafu

6.3.2 Věková struktura obyvatelstva

Z celkového počtu 1903 obyvatel je 1347 v produktivním věku (15 – 64 let). Obyvatel mladších 15 let je 283, tj. 14,9 %, a starších 65 let je 273, tj. 14,3 %. Průměrný věk obyvatel je 39,9 let (www.czso.cz, 18. 11. 2012).

Graf č. 3: Věková struktura obyvatelstva k 31. 12. 2011

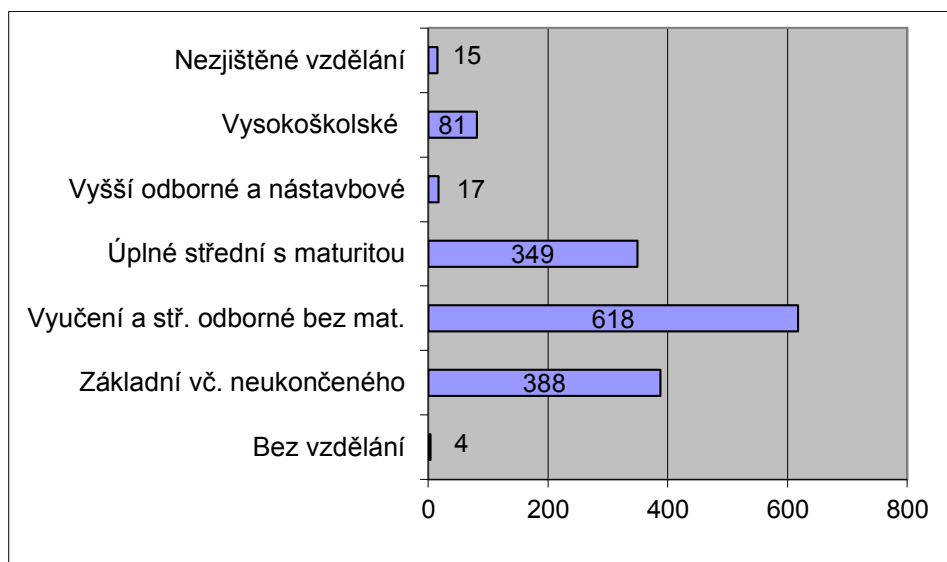

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování grafu

6.3.3 Vzdělanostní struktura obyvatelstva

Z hlediska vzdělanostní struktury je dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 nejvíce obyvatel vyučeno a má střední odborné vzdělání bez maturity (618). Z hlediska četnosti je druhým nejčastějším vzděláním vzdělání základní (388) a poté vzdělání úplné střední s maturitou (349). Vysokoškolské vzdělání získalo 81 obyvatel, 17 vyšší odborné a nástavbové. Pouze 4 občané jsou bez vzdělání a u 15 vzdělání nebylo zjištěné (www.scitani.cz, 18. 11. 2012).

Graf č. 4: Struktura obyvatelstva dle dosaženého stupně vzdělání

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování grafu

6.3.4 Národnostní a náboženská struktura obyvatelstva

Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 bylo v naší obci 129 obyvatel s národností moravskou, 28 občanů s národností slovenskou, 3 národnosti německé a 1 polské. Většina občanů je národnosti české, celkem 1612.

Z hlediska vyznání je 41,9 % obyvatel věřících, 49,2 % obyvatel je bez vyznání. Největší zastoupení má církev římskokatolická, 35,7 %. K církvi československé husitské se hlásí 3,1 % obyvatel, k církvi československé evangelické 9 občanů a k novému náboženskému směru Svědkům Jehovovým 4 občané. U 8,8 % obyvatel Troubelic nebylo vyznání zjištěno (www.scitani.cz, 18. 11. 2012).

Tabulka č. 3: Struktura obyvatel dle vyznání

Obyvatelstvo celkem		1799
Věřící		754
z toho	církev římskokatolická	643
	církev českosl. husitská	55
	českobratrská církev evangel.	9
	pravoslavná církev	2
	Svědkové Jehovovi	4
Bez vyznání		886
Nezjištěné vyznání		159

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz)

6.4 Ekonomický charakter obce

6.4.1 Rozpočet obce

Saldo rozpočtu obce Troubelice je, jak uvádí tabulka č. 4, převážně kladné. Výraznou složkou rozpočtu jsou investiční výdaje, které částečně pokrývají dotace.

Tabulka č. 4: Rozpočet obce Troubelice (v tisících Kč)

Rozpočet obce/rok	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Příjmy	+15 542	+16 186	+20 777	+23 455	+16 714	+17 685	+18 525
Výdaje	- 32 815	- 24 740	- 19 537	- 26 792	- 17 653	- 66 055	- 68 206
Dotace	+12 318	+ 1 722	+ 872	+ 5 014	+ 1 696	+ 3 052	+71 198
Splátky úvěru	0	- 1 536	- 1 536	- 2 736	- 1 572	- 9 946	- 39 101
Příjem úvěru	+10 920	+ 69	0	0	+ 241	+56 295	+18 000
Zúst.předch.rok	+ 3 909	+ 9 874	+ 1 575	+ 2 151	+ 1 092	+ 518	+ 1 549
Saldo rozpočtu	+ 9 874	- 1 575	+ 2 151	+ 1 092	+ 518	+ 1 549	+ 1 965

Zdroj: obecní úřad Troubelice, vlastní zpracování tabulky

Významnou investiční akcí v roce 2005 byla výstavba Domu podporovaného bydlení s 19 byty za 26 milionů korun. Tento dům slouží pro seniory a pro občany, kteří trpí některou z tělesných nebo pohybových vad (www.mikroregion.unicovsko.cz, 27.2.2013). Slavnostní otevření Domu podporovaného bydlení bylo 27.1.2006.

V roce 2006 až 2007 se budovala infrastruktura na výstavbu 21 rodinných domů v lokalitě za Štoksovými v Troubelicích. Celkové náklady činily 15 milionů korun (www.mikroregion.unicovsko.cz, 28.2.2013).

V roce 2008 proběhla rekonstrukce školní jídelny s celkovými náklady 9 mil. korun, přičemž část kryla dotace od Ministerstva financí ve výši 2 milionů (www.mikroregion.unicovsko.cz, 28.2.2013).

V roce 2009 byl realizován projekt výstavby dětského hřiště u Základní školy v Troubelicích Tomovými parky s.r.o. Celkové výdaje projektu činily 784 246 Kč. Tato částka byla hrazena z 90 % formou dotací z programu Rozvoje venkova ČR. Ostatní náklady, oplocení, úprava terénu, projekt byly hrazeny z rozpočtu obce Troubelice v celkové výši 375 894 Kč (www.troubelice.cz, 28. 2. 2013).

Ve stejném roce byla započata výstavba splaškové kanalizace Pískov - Troubelice a intenzifikace čističky odpadních vod v Troubelicích. V roce 2009 byly přijaty dotace ve výši 36 milionů z programu Státního zemědělského intervenčního fondu. Kolaudace proběhla v říjnu 2012 a stavba stála 28 mil (www.troubelice.cz, 28. 2. 2013).

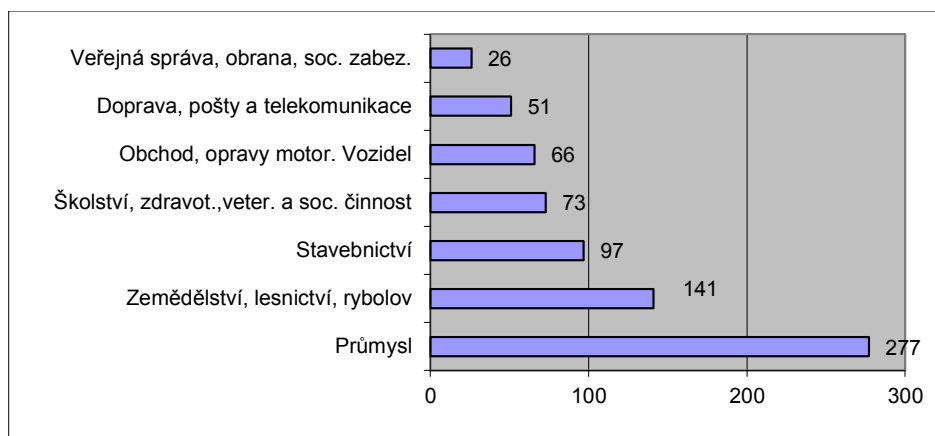
V roce 2011 se uskutečnilo zateplení Základní školy v Troubelicích. Tato akce byla spolufinancována Evropskou unií – Fondem soudržnosti a Státním fondem životního prostředí ČR. Celkové náklady projektu činily 20 461 056 Kč, obec hradila ze svého rozpočtu 10 870 291 Kč (www.troubelice.cz, 28. 2. 2013).

6.4.2 Pracovní příležitosti

Dle Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2001 bylo v obci z celkového počtu obyvatel zaznamenáno téměř 48,1 % ekonomicky aktivních občanů (866). (www.scitani.cz, 18. 11. 2012). Největší podíl z ekonomicky aktivních obyvatel pracuje v průmyslu, přičemž důležitými zaměstnavateli jsou podniky v nedalekém Uničově. Významným odvětvím je také zemědělství, lesnictví, rybolov. Místním zaměstnavatelem je zemědělská společnost Tagros a.s., která se zabývá rostlinnou výrobou na půdě o výměře přes 2000 ha, živočišnou výrobou zaměřenou na chov mléčného skotu a výrobu vepřového masa, ovocnářství, dřevovýrobu a provozem restaurace Hanačka (www.troubelice.cz, 28.2.2013).

Mezi významné podniky v obci náleží kromě již zmiňované zemědělské společnosti podnik Prefa, který se zabývá stavebnictvím a výrobou prefabrikátů, Brada interiéry s dodávkou a montáží sádkartonových konstrukcí, Trnka – služby s.r.o. specializující se na výkup kovového odpadu, prodej paliv a daňové poradenství, Modelárna PASPOL, Pěstitelská pálenice – bratři Pospíšilovi, STAFAS – stavební a výkopové práce, Rostislav Dušek - doprava a mechanizace, půjčovna lešení Haki a mnoho jiných, zejména živnostníků (www.troubelice.cz, 28.2.2013).

Graf č. 5: Struktura odvětví ekonomicky aktivních obyvatel Troubelic

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování grafu

Nezaměstnanost v obci Troubelice činila k 31. 12. 2011 13,3 %, celkový počet uchazečů o zaměstnání byl 115. Tímto údajem se Troubelice pohybují nad celorepublikovým i krajským průměrem. Nicméně je potěšující, že míra nezaměstnanosti od roku 2009, kdy nezaměstnanost vlivem ekonomické krize a následného propouštění u řady podniků výrazně stoupla, postupně klesá (www.czso.cz, 18. 11. 2012).

Tabulka č. 5: Míra nezaměstnanosti v % k 31.12.

Rok	2007	2008	2009	2010	2011
%	8,7	10,9	21,1	15,7	13,3

Zdroj: Český statistický úřad (www.czso.cz), vlastní zpracování tabulky

6.4.3 Bytová situace

Dle Sčítání lidu, domů a bytů z roku 2001 činil počet trvale obydlených domů 466, počet trvale obydlených bytů 574, z toho podíl v rodinných domech činil 90,9 % občanů. Podíl domů postavených do roku 1945 činil 19,5 %, v letech 1946 – 1990 65,7 % a 1991 – 2001 potom 12,5 %. Pouze 5 bytů slouží k rekreaci v neobydlených domech. Podíl obyvatel v trvale obydlených bytech, kteří jsou zásobováni pitnou vodou z vodovodu je vysoký, činí 98,7 % všech bytů. Plynofikace je také rozšířená, podíl obyvatel s plynem zavedeným do bytu je 79,1 %. Procento obyvatel v trvale obydlených bytech, které jsou napojené na kanalizaci, činí 64,9 %, přičemž počet obyvatel v trvale obydlených bytech je 1799 (www.scitani.cz, 4. 12. 2012).

Dle aktuálních informací ze Sčítání lidu, bytů a domů 2011, k datu 26. 3. 2011, bylo trvale obydleno 615 bytů, z toho 430 ve vlastním domě, v 38 případech se jedná o byt v osobním vlastnictví, ve 45 se jedná o byt nájemní a v 24 případech o byt družstevní. Z hlediska druhu domu se v 16 případech jedná o bytové domy, ve 477 o rodinné domy (www.scitani.cz, 4. 12. 2012).

6.4.4 Doprava

Obcí prochází silnice II. třídy s řadou autobusových zastávek. Autobusy zajišťují na svých tratích spojení zejména mezi vesnicí a městem Uničov, kam dojíždí děti do škol a dospělí za prací. Autobusy vesnicí projíždí od pondělí do pátku. O víkendech a státních svátcích autobusová doprava vsí nejezdí.

V obci Troubelice se také nachází dvě vlakové zastávky – Troubelice a Troubelice zastávka. Vlakové spojení na trati Olomouc – Šumperk a jezdí celotýdenně.

6.4.5 Občanská vybavenost

Místní části Troubelice a Lazce jsou napojeny na vodovod, který byl vybudován v Troubelicích již v roce 1977, v Lazcích v roce 1996. Ve všech místních částech je kanalizace. Jedná se o kanalizaci dešťovou, která je již v obcích přes 50 let. Splašková kanalizace byla vybudována v Troubelicích v roce 1989, v Pískově v roce 2010. Troubelice jsou také napojeny na čističku odpadních vod, která byla vybudována v roce 1989 a rekonstruována v roce 2009. K plynofikaci Troubelic došlo v roce 1991, v Lazcích a Pískově proběhla v roce 1996 (podklady z obecního úřadu Troubelice).

V obci se nachází mateřská škola a základní škola. Mateřská škola vznikla ihned po válce, na podzim v roce 1945. V prvopočátcích měla charakter útulku, kde bylo o děti pečováno zejména v době vrcholících zemědělských prací. Mateřská škola často měnila své místo, v současnosti sídlí v budově bývalých jeslí uprostřed prostorné zahrady. Školka se zaměřuje na výchovu a vzdělávání dětí v souladu s tradicemi a zvyky zdejších obyvatel, název školního vzdělávacího plánu zní Škola – dílna lidskosti. V letošním školním roce jsou otevřeny tři třídy, které navštěvuje celkem 70 dětí (skolka.troubelice.cz, 5. 12. 2012).

Tabulka č. 6: Základní občanská vybavenost místních částí obce Troubelice

Místní část	Vodovod	Kanalizace	Plyn	Čistička odpad.vod	Škola	Zdravot. Zařízení	Pošta	Knihovna
Troubelice	A	A	A	A	MŠ, ZŠ	A	A	A
Dědinka	N	A	N	N	N	N	N	N
Lazce	A	A	A	N	N	N	N	A
Pískov	N	A	A	A	N	N	N	A

Zdroj: obecní úřad Troubelice, vlastní zpracování tabulky

Nejstarší zmínka o základní škole v Troubelicích pochází z roku 1660, nicméně současná budova pavilonové školy vznikla mnohem později, konkrétně v roce 1971, kdy byla 3. a 4. července slavnostně otevřena. Nová škola postupně integrovala malotřídní školy v Lazcích, Pískově, Lipince a v roce 1978 i vedení školy v Nové Hradečané, která se však osamostatnila v roce 1994. Nyní je budova školy zrekonstruovaná. Rekonstrukce proběhla v roce 2011 (výměna oken, změna topného systému, zateplení všech budov, oprava střech a šaten žáků). Základní školu navštěvuje v průměru 180 až 200 dětí v 9 třídách (5 tříd 1. stupně a 4 třídy 2. stupně). V blízkosti školy bylo vybudováno dětské hřiště (zs.troubelice.cz, 5. 12. 2012).

V obci se nachází zdravotní středisko, kde ordinuje praktická lékařka pro dospělé, dále sem dojíždí dvakrát týdně praktická lékařka pro děti a jednou týdně gynekolog. V obci má také praxi zubní lékařka. Poliklinika se specializovanými lékaři se nejbližší nachází ve městě Uničov. Spádová nemocnice se nachází ve Šternberku.

V roce 2006 byl vybudován Dům podporovaného bydlení s 19 byty, který slouží nejen seniorů, ale také lidem se sníženou schopností pohybu. Významnou budovou je budova obecního úřadu, která vznikla v tak zvané akci Z. Kromě sídla obecního úřadu, je tato rozsáhlá budova také útočištěm místních maminek na mateřské dovolené, které zde navštěvují Mateřské centrum Sluníčko, dále se tu nachází knihovna, Česká pošta, kadeřnictví, obřadní síň (www.troubelice.cz, 5. 12. 2013).

Podstatným kulturním centrem byla Sokolovna, která je ale v havarijním stavu a stále čeká na opravu. Kulturní život v obci se snaží oživit organizace Ars Bella, která do obce „dovází“ řadu hudebníků a pořádá zájezdy za kulturou. Jako kulturní, ale také sportovní centrum působí v obci Orlovna, která je využívána pro kulturní akce, plesy a která také nabízí zázemí sportovcům (tenis, kuželky, zumba, tchai-či, posilovna, fotbal aj.).

V jejím areálu se také nachází fotbalové hřiště místní organizace Sokol. V obci mají dále zázemí dobrovolní hasiči s hasičskou zbrojnicí a rozsáhlým hasičským areálem, na kterém se pořádají soutěže v hasičském sportu a pořádají kulturní akce. Významně v obci také působí stáj Kerberos, která často pořádá různé kulturní odpoledne pro místní občany i nejbližší okolní obce, které jsou velmi oblíbené (www.troubelice.cz, 5. 12. 2013).

7. Komunální politika obce Troubelice

7.1. Volby do zastupitelstva a povolební uspořádání

Ve volbách do zastupitelstva obce Troubelice byl volený počet zastupitelů pro všechna sledovaná období 11 členů. Kvůli danému počtu zastupitelů není volena obecní rada. Tuto funkci vykonává starosta obce.

7.1.1 Volby 1994

V roce 1994 kandidovalo ve volbách do zastupitelstva obce Troubelice 5 politických subjektů – jednalo se o Hnutí zemědělců HZ, KSČM, KDU-ČSL, ODS a SNK. Kromě Hnutí zemědělců a KSČM všechny ostatní tři strany využily možnosti vytvořit kandidátku s nejvyšším možným počtem kandidátů, tj. 11 členů. Za HZ kandidovalo pouze 5 kandidátů a za KSČM 10 kandidátů. Nejvyšší zastoupení měli kandidáti bez politické příslušnosti, celkem 43,75 %, tj. 21 kandidátů napříč politickými stranami a za SNK. Podrobnější zastoupení viz tabulka č. 7 (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 7: Kandidáti dle politické příslušnosti

Číslo a název strany		Počet	
		Abs .	v %
99	Bez politické příslušnosti	21	43,75
1	KDU-ČSL	9	18,75
47	KSČM	9	18,75
17	HZ	5	10,42
53	ODS	4	8,33

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky

Nejstarší kandidátkou byla Hajšmanová Marie (61 let), která byla kandidátkou KSČM, a Oldřich Hübner (61 let) kandidát za ODS. Nejmladším kandidátem byl Bohuslav Jambor (25 let) za SNK a Petr Šincl (25 let) za KDU-ČSL. Průměrný věk kandidátů činil 40,71 let. Ve volbách kandidovalo 8 žen a 40 mužů (www.volby.cz, 12.12.2012).

Volební účast byla vysoká, volit přišlo 78,31 % obyvatel obce. Nejvíce hlasů získala ODS, celkem 34,40 %, dále KDU-ČSL 22,10 %, KSČM 19,18 %, SNK 13,88 % a

nejméně procent hlasů získalo HZ 10,43 %. Nejvíce mandátů tak získala ODS, celkem 4 mandáty, zbývající strany kromě HZ po 2 mandátech. HZ získalo 1 mandát (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 8: Výsledky voleb 1994

	Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	Hnutí zemědělců	988	10.43	5	1
2	Komunistická str.Čech a Moravy	1 817	19.18	10	2
3	Křesť.a dem.unie-Čs.str. lidová	2 093	22.10	11	2
4	Sdružení nezávislých kandidátů	1 315	13.88	11	2
5	Občanská demokratická strana	3 258	34.40	11	4

Zdroj: www.volby.cz

Zastupiteli obce byli zvoleni (navrhující strana/politická příslušnost) Ing. Bohuslav Nevěřil (HZ/HZ), Ing. Zdeněk Pavlík (KSČM/KSČM), Oldřich Chmelař (KSČM/KSČM), Miloslava Poláková (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Ing. Jan Pospíšil (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Emilie Kořistková (NK/BEZPP), Zbyněk Obšil (NK/BEZPP), Antonín Poštulka (ODS/BEZPP), Květoslav Mánek (ODS/BEZPP), Oldřich Hübner (ODS/ODS) a Leopold Domes (ODS/ODS). Starostou obce byl zvolen Oldřich Hübner a místostarostou Miloslava Poláková (www.volby.cz, 12.12.2012).

7.1.2 Volby 1998

V roce 1998 kandidovaly v komunálních volbách obce Troubelice 4 politické subjekty – jednalo se o Sdružení US, NK, KDU-ČSL, ODS a NK. Za NK kandidoval pouze jeden kandidát, ostatní politické subjekty vytvořily kandidátky s maximálním počtem kandidátů, tj. 11. Nejvyšší zastoupení dle politické příslušnosti měli kandidáti bez politické příslušnosti, celkem 55,88%. Mezi další kandidáty dle politické příslušnosti

náleželi kandidáti za KDU-ČSL (23,53%) a kandidáti za ODS (20,59%) (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 9: Kandidáti dle politické příslušnosti

Číslo a název strany		Počet	
		abs.	v %
99	Bez politické příslušnosti	19	55,88
1	KDU-ČSL	8	23,53
53	ODS	7	20,59

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky

Nejstarší kandidátkou byla Bronislava Patáková (59 let) za KDU-ČSL a nejmladším kandidátem byl Petr Obšil (22 let) za Sdružení US, NK. Průměrný věk kandidátů činil 39,38 let. Kandidovalo 25 mužů a 9 žen (www.volby.cz, 12.12.2012).

Volební účast byla opět vysoká, i když nižší než v předcházejících komunálních volbách, celkem přišlo k volbám 62,39 % obyvatel. Nejvíce hlasů získala ODS, celkem 42,36 % hlasů a získala 5 mandátů. Druhou nejčastěji volenou stranou byla KDU-ČSL, která získala 32,13 % hlasů a 4 mandáty. Sdružení US, NK získalo 22,62 % hlasů a 2 mandáty (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 10: Výsledky voleb 1998

Kandidátní listina		Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		Abs.	v %		
1	Sdružení US, NK	1 755	22.62	11	2
2	Křesť.demokr.unie-Čs.str. lid.	2 493	32.13	11	4
3	Nezávislí kandidáti	224	2.89	1	0
4	Občanská demokratická strana	3 287	42.36	11	5

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky

Zastupiteli obce byli zvoleni (navrhující strana/politická příslušnost) Zbyněk Obšil (NK/BEZPP), Mgr. Miroslava Mahdalová (NK/BEZPP), Miloslava Poláková (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Jaromír Polák (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Blanka Karlíčková (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Alois Obšil (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Antonín Poštulka (ODS/BEZPP), Květoslav Mánek (ODS/BEZPP), Břetislav Vítek (OSD/ODS), Emilie Kořístková (ODS/ODS) a Leopold Domes (ODS/ODS). Starostkou obce byla zvolena Miloslava Poláková a místostarostou Antonín Poštulka (www.volby.cz, 12.12.2012).

7.1.3 Volby 2002

V roce 2002 bylo vytvořeno 8 kandidátních listin, mezi které náležela kandidátní listina ODS, KDU-ČSL, KSČM, ČSSD, SNK – „Za rozvoj obce“, NEZÁVISLÍ, Občané obce a Obec pro občana. Všechny kandidátní listiny, kromě kandidátní listiny KSČM (7) a ČSSD (3), měli 11 kandidujících členů. Nejvyšší zastoupení dle politické příslušnosti měli kandidáti bez politické příslušnosti, celkem 82,89 %, procento kandidátů dle politické příslušnosti ke KDU-ČSL, KSČM i ODS se pohybovalo pod 8 %, viz tabulka č. 11 (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 11: Kandidáti dle politické příslušnosti

Číslo a název strany		Počet	
		abs.	v %
99	Bez politické příslušnosti	63	82,89
1	KDU-ČSL	6	7,89
47	KSČM	5	6,58
53	ODS	2	2,63

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky

Nejstaršími kandidáty byli Marie Hajšmanová (69 let) za KSČM a Oldřich Hübner (69 let) za ODS. Nejmladším kandidátem byl Bohuslav Smrček (22 let) za KDU-ČSL. Průměrný věk kandidátů činil 42,24 let. Kandidovalo 50 mužů a 26 žen (www.volby.cz, 12.12. 2012).

Volební účast byla opět vysoká, celkem přišlo k volbám 65,20 % obyvatel. Nejvíce hlasů získala ODS, celkem 20,81 % hlasů se ziskem 2 mandátů, následovala Obec pro občana, celkem 18,39 % se ziskem také 2 mandátů, dále SNK – „Za rozvoj obce“ 16,83 % a ziskem 2 mandátů a KDU-ČSL 15,79 % také se ziskem 2 mandátů. Po jednom mandátu získala KSČM s 11,03 % hlasů, NEZÁVISLÍ s 8,15 % hlasů a Občané obci se 7,81 % hlasů (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 12: Výsledky voleb 2002

	Kandidátní listina	Hlasy		Počet kandidátů	Počet mandátů
		abs.	v %		
1	Občanská demokratická strana	1 853	20.81	11	2
2	Křesť.demokr.unie-Čs.str. lid.	1 406	15.79	11	2
3	Komunistická str.Čech a Moravy	982	11.03	7	1
4	Česká str.sociálně demokrat.	106	1.19	3	0
5	SNK - "Za rozvoj obce"	1 498	16.83	11	2
6	NEZÁVISLÍ	726	8.15	11	1
7	Občané obci	695	7.81	11	1
8	Obec pro občana	1 637	18.39	11	2

Zdroj: www.volby.cz

Zastupiteli obce byli zvoleni (navrhující strana/politická příslušnost) MUDr. Hana Bucherová (ODS/BEZPP), Josef Bartuněk (ODS/BEZPP), Blanka Karlíčková (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Alois Obšil (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Ing. Zdeněk Pavlík (KSČM/KSČM), Antonín Poštulka (NK/BEZPP), Břetislav Vítek (NK/BEZPP), Irena Králová (NEZ/BEZPP), Bohumil Trunda (NK/BEZPP), Ondřej Plačko (NK/BEZPP) a Hana Šenková (NK/BEZPP). Starostou obce byl zvolen Ondřej Plačko a místostarostou Alois Obšil (www.volby.cz, 12.12.2012).

V roce 2005 byla započata výstavba Domu podporovaného bydlení z části financována z evropských zdrojů.

7.1.4 Volby 2006

V komunálních volbách 2006 bylo vytvořeno 5 kandidátních listin – jednalo se o kandidátní listinu ODS, SNK – Obec pro občana, KSČM, KDU-ČSL a SNK – Troubelice 2006. Všechny kandidátní listiny měli 11 kandidujících, takže využili maximálního možného počtu kandidátů. Dle politické příslušnosti byli nejvíce zastoupeni kandidáti bez politické příslušnosti, celkem 81,82 %. Dále KSČM 10,91 % a KDU-ČSL 7,27 % (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 13: Kandidáti dle politické příslušnosti

Číslo a název strany		Počet	
		abs.	v %
99	Bez politické příslušnosti	45	81,82
47	KSČM	6	10,91
1	KDU-ČSL	4	7,27

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky

Nejstaršími kandidáty byli Oldřich Chmelař (66 let) za KSČM a nejmladším kandidátem byl Stanislav Špička (21 let) taktéž za KSČM. Průměrný věk kandidátů činil 41,44 let. Kandidovalo 38 mužů a 17 žen (www.volby.cz, 12.12.2012).

Volební účast byla opět vysoká, celkem přišlo k volbám 62,81 % obyvatel. Nejvíce hlasů získalo SNK – Obec pro občana, celkem 50,54 % hlasů se ziskem 6 mandátů, tudíž nadpoloviční většiny. S menším procentuálním zastoupením následoval ODS 15,80 % a ziskem 2 mandátů, KDU-ČSL 15,03 % a ziskem 2 mandátů a s 1 mandátem KSČM (12,43 %) (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 14: Výsledky voleb 2006

Kandidátní listina		Hlasy		Počet	Počet
číslo	Název	abs.	v %	kandidátů	mandátů
1	Občanská demokratická strana	1 477	15,80	11	2
2	SNK - Obec pro občana	4 724	50,54	11	6
3	Komunistická str.Čech a Moravy	1 162	12,43	11	1
4	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1 405	15,03	11	2
5	SNK - Troubelice 2006	579	6,19	11	0

Zdroj: www.volby.cz

Zastupiteli obce byli zvoleni (navrhující strana/politická příslušnost) Alena Hrubá (ODS/BEZPP), Ing. Bohuslav Nevěřil (ODS/BEZPP), Ondřej Plačko (NK/BEZPP), MUDr. Hana Bucherová (NK/BEZPP), Hana Šenková (NK/BEZPP), Irena Králová (NK/BEZPP), Marcela Smrčková (NK/BEZPP), Pavel Bartůněk (NK/BEZPP), Ing. Zdeněk Pavlík (KSČM/KSČM), Alois Obšil (KDU-ČSL/KDU-ČSL), DiS. Marek Dostál, (KDU-ČSL/BEZPP). Starostou byl zvolen Ondřej Plačko a místostarostkou Alena Hrubá (www.volby.cz, 12.12.2012).

V roce 2006 – 2007 došlo k budování infrastruktury na výstavbu 21 rodinných domů v lokalitě za Štoksovými, které měly do obce přilákat mladé rodiny s dětmi. V roce 2008 proběhla rekonstrukce školní jídelny. V roce 2009 bylo vybudováno dětské hřiště u Základní školy Troubelice a započata výstavba splaškové kanalizace Pískov (www.mikroregion.unicovsko.cz, 28. 2. 2013).

7.1.5 Volby 2010

V komunálních volbách 2010 byly vytvořeny 4 kandidátní listiny – jednalo se o kandidátní listinu KDU-ČSL, ODS, SNK – Obec pro občana a KSČM. Kandidátky měly shodně 11 kandidátů. Dle politické příslušnosti opět největší zastoupení měli nezávislí kandidáti, celkem 79,55 %. Následovala se značným rozdílem KSČM s 13,64 %. KDU-ČSL a ODS měli zastoupení pod 5 %, viz tabulka č. 15 (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 15: Kandidáti dle politické příslušnosti

Číslo a název strany		Počet	
		abs.	v %
99	Bez politické příslušnosti	35	79,55
47	KSČM	6	13,64
1	KDU-ČSL	2	4,55
53	ODS	1	2,27

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky

Nejstaršími kandidáty byli Oldřich Chmelař (70 let) za KSČM a nejmladším kandidátem byl Rostislav Mareš (23 let) za KDU-ČSL. Průměrný věk kandidátů činil 45,02 let. Kandidovalo 32 mužů a 12 žen (www.volby.cz, 12.12.2012).

Volební účast byla opět vysoká, celkem přišlo k volbám 59,38 % obyvatel. Nejvíce hlasů stejně jako v minulých volbách získalo SNK – Obec pro občana, celkem 54,83 % hlasů se ziskem 6 mandátů, tudíž nadpoloviční většiny. S menším procentuálním zastoupením následovala KDU-ČSL 16,51 % se ziskem 2 mandátů, ODS 16,36 % a taktéž 2 mandáty. Jeden mandát získala KSČM s 12,30 % hlasy (www.volby.cz, 12.12.2012).

Tabulka č. 16: Výsledky voleb 2010

Kandidátní listina		Hlasy		Počet	Počet
číslo	název	abs.	v %	kandidátů	mandátů
1	Křesť.demokr.unie-Čs.str.lid.	1 511	16,51	11	2
2	Občanská demokratická strana	1 497	16,36	11	2
3	SNK- OBEC PRO OBČANA	5 017	54,83	11	6
4	Komunistická str.Čech a Moravy	1 125	12,30	11	1

Zdroj: www.volby.cz

Zastupitelé obce byli zvoleni (navrhující strana/politická příslušnost) DiS. Marek Dostál (KDU-ČSL/BEZPP), Alois Obšil (KDU-ČSL/KDU-ČSL), Vladimír Hula (ODS/BEZPP), Ing. Bohuslav Nevěřil (ODS/BEZPP), Ondřej Plačko (NK/BEZPP), Irena

Králová (NK/BEZPP), Hana Šenková (NK/BEZPP), Jana Vyhnánková (NK/BEZPP), Pavel Bartůněk (NK/BEZPP), Iveta Vlčková (NK/BEZPP) a Ing. Zdeněk Pavlík (KSČM/KSČM). Starostou byl zvolen Bc. Ondřej Plačko a místostarostkou Irena Králová (www.volby.cz, 12.12.2012).

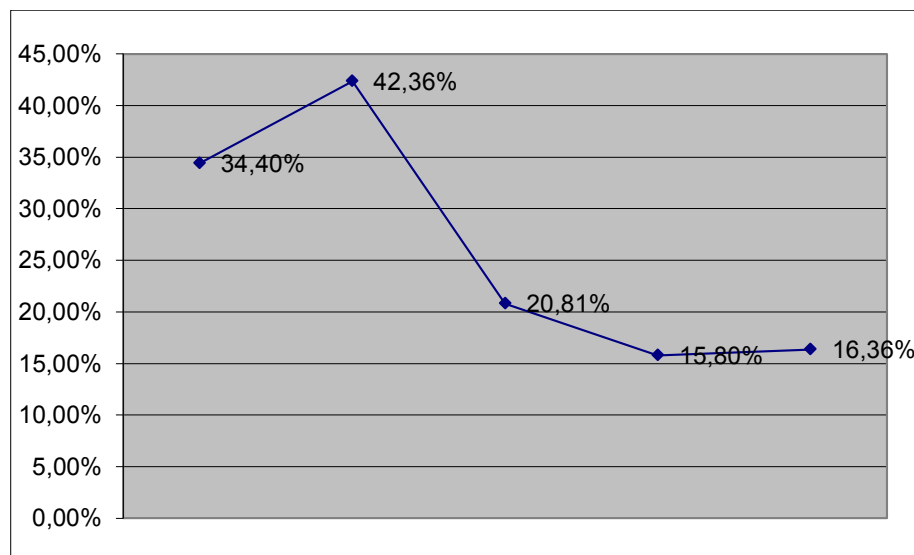
V roce 2011 došlo k zateplení budovy místní základní školy.

7.2 Analýza komunálních voleb v obci Troubelice

7.2.1 Volební strany

Od roku 1994 do současnosti se v komunálních volbách téměř pravidelně objevují kandidátní listiny těchto politických stran – Občanské demokratické strany (ODS), Křesťanské demokratické unie – Československé strany lidové (KDU-ČSL), Komunistické strany Čech a Moravy (KSČM).

Graf č. 6: Volební výsledky ODS od roku 1994 do 2010

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování grafu

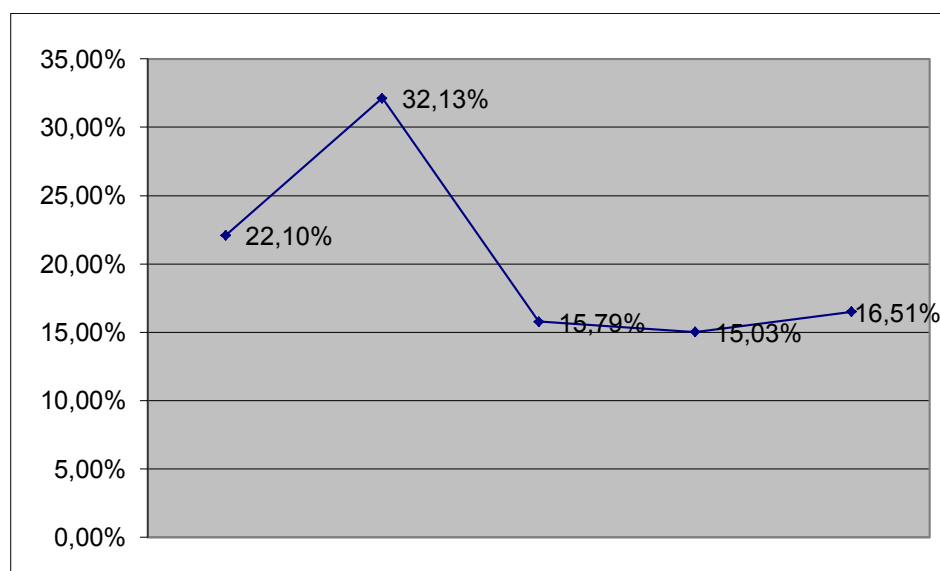
Pozice ODS byla od roku 1994 velmi silná. Ve volbách 1994, 1998, 2002 byla nejsilnější stranou. V následujících volbách v roce 2006 byla druhou nejsilnější stranou a v roce 2010 třetí nejsilnější stranou, nicméně i v těchto „slabších“ letech dokázala získat 2 mandáty. Kromě voleb v roce 1994 a 1998, kdy získali mandáty kandidáti s politickou příslušností k ODS, ale i bez politické příslušnosti, v následujících volbách mandáty

získávali kandidáti bez politické příslušnosti. V porovnání s volebními výsledky voleb do Poslanecké sněmovny ČR politická strana ODS v komunálních volbách získala více procent hlasů pouze ve volbách v roce 1994 (porovnáno s volbami do PS ČR 1996) a v roce 1998. Ve volbách 2002, 2006 a 2010 procentuální zastoupení ztrácí (www.volby.cz, 15.12.2012).

Dle názoru zastupitele za ODS má tato politická strana v obci silnou pozici, která je spojena s celorepublikovým směřováním zaměřeném na podporu drobného a středního podnikání a podpora rozvoje infrastruktury, společenského života v republice a obci. Významným počinem bylo uskutečnění plynofikace (Rozhovor č. 1).

Stabilní kandidující politickou stranou je také KDU-ČSL, která má v obci poměrně stálou voličskou základnu, jež může být spojena s výrazným podílem věřících občanů, který se v roce 2001 pohyboval okolo 41 %. Podle zastupitele za KDU-ČSL (Rozhovor č. 2) má strana silnou pozici, protože má vytyčené konkrétní cíle, je spolehlivá, zodpovědná a chce změnit obec.

Graf č. 7: Volební výsledky KDU-ČSL od roku 1994 do 2010

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování grafu

Ve volbách roku 2002 se její výsledky propadly na hodnotu okolo 15 %, kde prozatím zůstávají. Ve volbách z roku 1998 získala největší procentuální podíl, 42,36 % hlasů. V tomto roce také byla zvolena starostka s politickou příslušností ke KDU-ČSL.

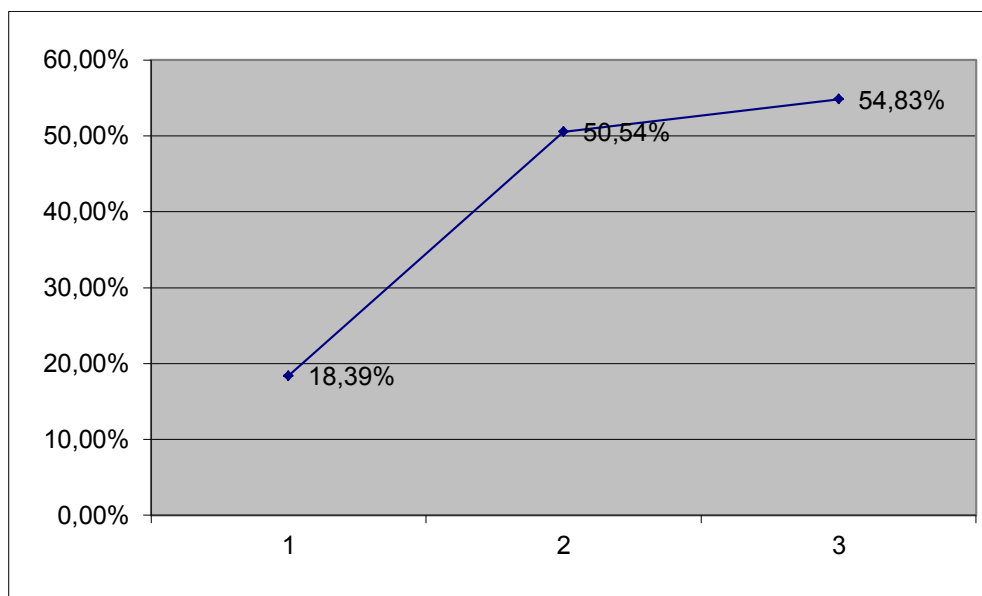
Politická strana KDU-ČSL získává ve volebních výsledcích komunálních voleb větší procentuální podíl ve srovnání s výsledky do Poslanecké sněmovny ČR a to ve všech sledovaných obdobích (www.volby.cz, 15.12.2012).

Volební výsledky KSČM se pohybují stabilně okolo 10 – 20 %, s výjimkou voleb v roce 1998, kdy do zastupitelstva obce tato strana nekandidovala. Jsou spojeny zejména se jménem Ing. Zdeňka Pavlíka, který získal od roku 1994 čtyřikrát mandát do zastupitelstva obce. Ve srovnání s volebními výsledky do Poslanecké sněmovny ČR bylo procentuální zastoupení v komunálních volbách větší pouze v letech 1994 a 2010, přičemž v roce 2010 bylo prakticky srovnatelné s celorepublikovým (11,27% PS ČR, 12,30% obec) (www.volby.cz, 16. 12. 2012). Sám respondent nevidí pozici KSČM v obci jako silnou, o čemž dle něj svědčí fakt, že do zastupitelstva obce byl několikrát za sebou zvolen pouze jeden z kandidátky KSČM. Tuto stranu sám považuje za nejpoctivější a nejprogresivnější ve státě, potažmo v Parlamentu i v Senátu, je zastáncem největšího počtu lidí, hájí jejich práva při projednávání zákonů, vyhlášek, vládních nařízení, ... (Rozhovor č. 3).

Ve volbách roku 1994 byly také úspěšné volební strany Hnutí zemědělců, které získalo 10,43 % hlasů a Sdružení nezávislých kandidátů se 13,88 % hlasů. V následujících volbách již tyto strany nekandidovaly. Ve volbách 1998 kandidovalo úspěšně Sdružení US, NK, které i když získalo 22,62 % hlasů, v příštích volbách již nekandidovalo.

Volby roku 2002 jsou ve znamení velkého boomu kandidujících politických stran. Kromě již výše zmíněných ODS, KDU-ČSL, KSČM úspěšně kandidovali Obec pro občana, SNK – Za rozvoj obce, NEZÁVISLÍ, Občané obci. Ze zmíněných stran v následujících volbách do současnosti úspěšně působí SNK – Obec pro občana, ze které také pochází starosta obce Bc. Ondřej Plačko.

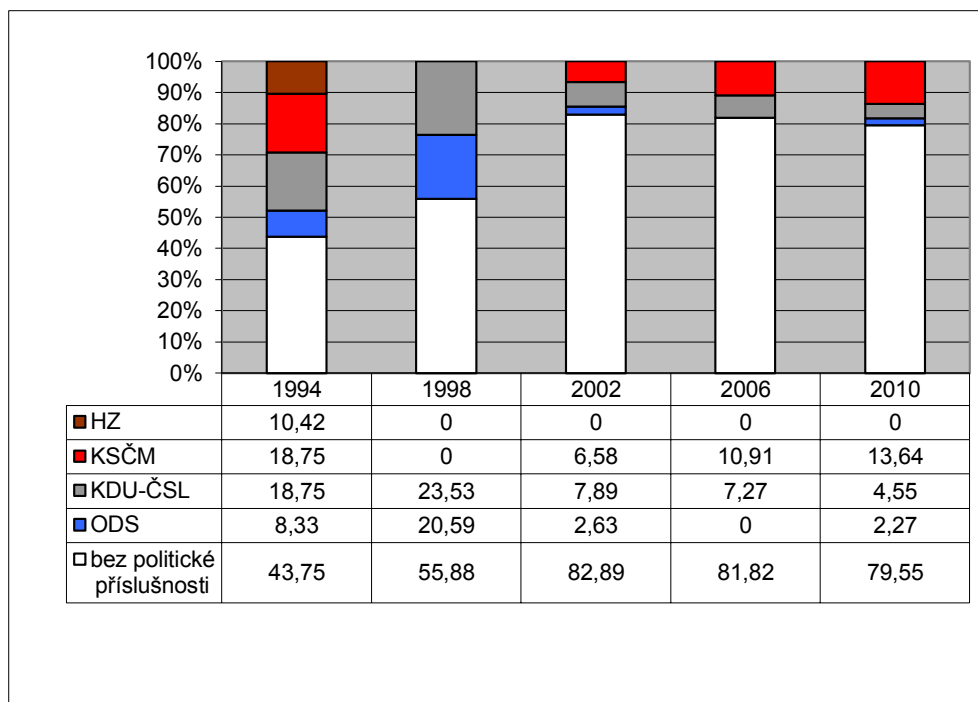
Graf č. 8: Volební výsledky SNK – Obec pro občana od roku 2002 do současnosti

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování grafu

7.2.2 Kandidáti dle politické příslušnosti

Graf č. 9: Zastoupení kandidátů dle politické příslušnosti

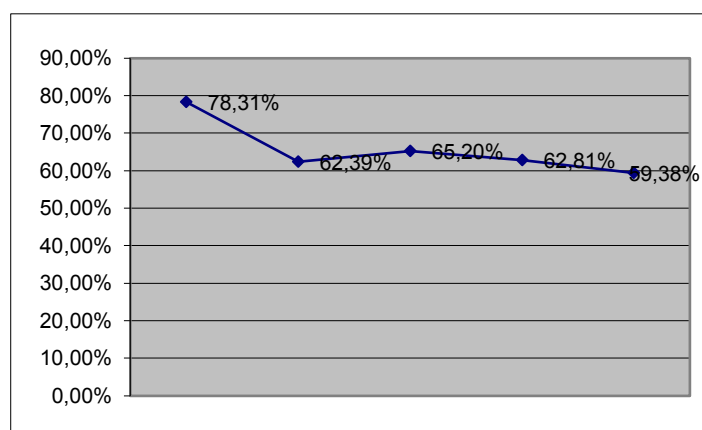

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování tabulky, grafu

Postupem času dochází z hlediska politické příslušnosti k nárůstu počtu kandidátů bez politické příslušnosti. V roce 1994 jejich podíl činil 43,75 %, od roku 2002 se pohybuje okolo 80 %. Podíl počtu kandidátů ODS a KDU-ČSL má kolísavou tendenci, nicméně v posledních volbách byl velmi nízký, pod 5%. Kandidáti KSČM měli v posledních volbách relativně silnější pozici než kandidáti ODS a KDU-ČSL, jejich počet činil 13,64 %, což je nejvyšší od roku 1998.

7.2.3 Volební účast

Graf č. 10: Volební účast od roku 1994

Zdroj: www.volby.cz, vlastní zpracování grafu

Jak ukazuje graf č. 10, volební účast v komunálních volbách je stále vysoká, pohybuje se nad 50 % občanů Troubelic.

7.2.4 Analýza výsledků voleb z roku 2002 z pohledu kandidátů

Ve volbách z roku 2002 kandidovaly následující politické subjekty ODS, KDU-ČSL, KSČM, ČSSD, SNK – Za rozvoj obce, NEZÁVISLÍ, Občané obci, Obec pro občana.

V tomto roce nastal zajímavý fenomén, kdy kandidovalo 8 politických subjektů, což je nejvíce od roku 1989. Důvodů, proč v roce 2002 kandidovalo 8 politických subjektů je dle námi dotazovaných více. „Lidé na vesnici chtěli změnu. V zastupitelstvu obce byli stále stejní lidé. Kandidátky sestavovali buď ti, kteří v předcházejících letech kandidovali za jinou politickou stranu a přinášeli nové podněty anebo byli s nějakými požadavky

nespokojeni, nebo noví, zejména mladí lidé, kteří do místní politiky chtěli přinést nové nápady, realizovat nové projekty...“ (Rozhovor č. 7).

„Po roce 1990 se nám zdálo, že je opomíjeno zemědělství, a tak jsme sestavili kandidátku z občanů pracujících v zemědělství, kteří by hájili zájmy zemědělců v obci“ (Rozhovor č. 4).

„Boom politických stran nastal tím, že spousta občanů zjistila, že politická kariéra je slušný zdroj příjmů...“ (Rozhovor č. 1). Ve stejném duchu uvádí důvody kandidát za KSČM, který si myslí, že „nové strany a straničky cítily možnost pro své především šéfy se dostat do Parlamentu a navíc už i do Senátu, kde se každé 2 roky obměňuje 27 senátorů. A protože si Parlament téměř každoročně zvyšoval platy, byla možnost zajistit jim relativně klidný život a dotace straně za úspěšného kandidáta od státu“ (Rozhovor č. 3).

Kandidáti nových politických subjektů uvádí důvody, proč vstoupili do místní politiky a chtěli v ní uspět. Kandidátka za NEZÁVISLÉ, poté za Obec pro občana podotýká, že se v roce 2002 rozhodla kandidovat z toho důvodu, aby tak mohla *„přispět ve vedení obce v sociální oblasti, která je stále pro mě nejdůležitější prioritou v naší obci. Problémy sociálně slabších rodin, dětí a starších občanů, těmito problémy jsem se dříve zabývala v sociální komisi jako její člen, později jako předseda“ (Rozhovor č. 6). Dále jejich cílem bylo „podpořit podnikání místních občanů, zvýšit nabídku služeb, hospodářství a vytvořit podmínky pro další investiční akce v naší obci. Pozvednout spokojenost v soukromém, pracovním i společenském životě všech generací“ (Rozhovor č. 6).*

Kandidátka za Obec pro občana se rozhodla kandidovat, protože *„doufala, že nová strana a noví zapálení lidé udělají pro obec více, než ti, kteří už tam pracovali delší dobu a jakoby zakrněli a už neměli žádné nové nápady“ (Rozhovor č. 5).*

Úspěch strany Obec pro občana je spojen s důrazem na *„prosperitu obce a spokojenost občana, který spočívá v zajištění různých služeb, především zachování lékařů v obci, obchodu, postarání se o seniory i o mládež, kulturní a společenské vyžití“ (Rozhovor č. 5). Kromě těchto stanovených cílů byla silným motivem pro voliče také volba mladých nových lidí, „kteří měli hlavy plné různých plánů a představ, co se dá vybudovat a jak se co dá vylepšit“ (Rozhovor č. 5).*

Kandidát za stejný politický subjekt uvádí, že *„úspěch nových stran je spojen s novými voliči a s novými mladými lidmi, kteří vstoupili do politiky, měli nové cíle, nové*

vidění problémů i jejich řešení. Politický život v obci působil poté, co měly úspěch ODS, KDU-ČSL, poněkud pasivně, mrtvě“ (Rozhovor č. 7).

Dle kandidátky za NEZÁVISLÉ a poté za Obec pro občana „nejvíce oslovil naše občany dobře připravovaný plán, obširný a podstatný. Konkrétně zaměřený na nejdůležitější a strategické místa v naší obci. Upozornili jsme v tomto plánu na chybějící projekty a podporu a rozvoj obce jak ve společenské, tak sportovní oblasti. Poukázali jsme na nové získávání informací a přístupu k různým finančním fondům a dotacím, které budou přispívat nejen k prosperitě, ale také k vytváření pracovních příležitostí a k udržení mladé generace“ (Rozhovor č. 6).

Kandidát Za rozvoj obce spojuje úspěch nových politických subjektů s tím, „že lidé na vesnicích se dobře znají, a proto nevolí podle stranické příslušnosti, ale podle svých znalostí kandidátů“ (Rozhovor č. 4).

Volba starosty obce byla také zajímavým kompromisem mezi zastupiteli, jelikož ODS získala 2 mandáty, KDU-ČSL 2 mandáty, KSČM 1 mandát, SNK – Za rozvoj obce 2 mandáty, NEZÁVISLÍ 1 mandát, Občané obci 1 mandát, Obec pro občana 2 mandáty. Dle zastupitele za SNK – Za rozvoj obce „po volbách měli o starostování zájem dva zastupitelé. Ustavující schůze zvolila jednoho z nich. Já jsem byl zvolen místostarostou. Starostou byl zvolen ten, kterého jsem já nepodpořil. Po první schůzi zastupitelstva jsem se z osobních důvodů místostarosty vzdal“ (Rozhovor č. 4).

„Volba starosty v roce 2002 byla dramatická, jelikož naše strana Obec pro občana potřebovala přemluvit někoho z ODS, aby podpořil našeho kandidáta. Nakonec přeběhla Hana Bucherová, která hlasovala pro kandidáta za Obec pro občana. V dalším volebním období již byla na kandidátce této strany, stejně jako například úspěšná kandidátka z NEZÁVISLÝCH“ (Rozhovor č. 7).

Zastupitelka za NEZÁVISLÉ uvádí, že „povolební setkání všech kandidátů vítězných stran probíhala v příjemné atmosféře ke spokojenosti všech přítomných. Po dohodě bylo přistoupeno k tajnému hlasování, ve kterém bylo rozhodnuto o vedení obce, starostovi a místostarostovi“ (Rozhovor č. 6).

Další úspěch strany Občané obci je spojen s tím, že ze záměrů, které tato strana měla stanoveny, se jich řada povedla prosadit – například zahájení a dokončení Domu podporovaného bydlení, příprava stavební lokality na výstavbu rodinných domů,

vybudování oddychových a hracích center pro děti a rodiče ve všech místních částech obce, rekonstrukce a obnova veřejného osvětlení (Rozhovor č. 6).

8. Závěr

V bakalářské práci se zabývám vývojem komunální politiky v obci Troubelice. K tomuto tématu přistupuji jak z teoretického hlediska, tak z hlediska praktického. V teoretické části podávám výklad základních termínů, které se váží ke komunální politice, to jest, vysvětluji, co to je obec, občan, jaké volební systémy se ve volbách využívají, zmiňuji se o základních komponentech volebního systému se zaměřením na komunální volby. V praktické části charakterizuji obec Troubelice a sleduji povolební uspořádání od roku 1994 do současnosti.

Troubelice jsou obcí ležící cca 6 km od města Uničov v okrese Olomouc, v Olomouckém kraji. Náleží do Mikroregionu Uničovsko. Počet obyvatel se pohybuje okolo 1900, přičemž od roku 1991 dochází k pozvolnému narůstání počtu obyvatel. Jedním z faktorů mohou být nové příležitosti k výstavbě rodinných domů, ale také výhodná poloha v blízkosti města Uničov. Z hlediska občanské vybavenosti Troubelice mají mateřskou školku, základní školu, poštu, knihovnu. V obci je vybudována kanalizace, vodovod, plyn a čistička odpadních vod. V posledních letech dochází k revitalizaci dětských hřišť. Jedinou negativní skutečností obce je vysoká nezaměstnanost, která činí 13,3 %.

Troubelice, dle klasifikace Petra Jüptnera (2004), spadají do kategorie obcí menší střední velikosti. Tudíž by se dalo předpokládat, že ve volbách a povolebním uspořádání budou hrát roli jak politické strany, tak i nezávislí kandidáti, i když podobnost s komunální politikou malých obcí je nasnadě. Tato skutečnost se potvrdila. Politické strany i nezávislí kandidáti se vyskytují na kandidátních listinách již od voleb roku 1994. Postupně dochází k posilování pozic nezávislých kandidátů, a to jak v četnosti politické příslušnosti (bez politické příslušnosti), tak i ve volebních výsledcích a povolebním uspořádání zastupitelstva obce.

Mezi stabilní politické strany, které kandidovaly každé volební období a získaly mandát, náleží ODS a KDU-ČSL. ODS byla ve volbách v roce 1994, 1998 a 2002 nejsilnější stranou. Získala 4, 5 a 2 mandáty, přičemž zastupitelstvo v obci je jedenáctičlenné. V posledních dvou volbách ale své primární pozice neobhájila a postupně oslabuje. Na srovnatelné pozici ve volbách 2006 a 2010 se nachází také KDU-ČSL, která má v Troubelicích stabilní voličskou základnu danou výrazným podílem věřících občanů. Významné postavení má v obci Troubelice také KSČM, která kandidovala kromě jednoho volebního období (rok 1998) vždy a to se ziskem od 12-19 %.

Od roku 2002, kdy politické spektrum obecního zastupitelstva bylo značně rozdrobeno, kandidovalo 8 volebních stran, dochází k vytříbení politické situace složené ze stabilních politických stran – ODS, KDU-ČSL, KSČM a SNK – Obec pro občana, přičemž pozice nezávislých kandidátů se stále více upevňuje. V současné době má SNK – Obec pro občana v obecním zastupitelstvu většinu. Předpokládáme, že takový trend bude i nadále, jelikož současnému zastupitelstvu se daří získávat dotace a zvelebovat obec. K větším investičním akcím patřily zejména výstavba domu podporovaného bydlení s 19 byty, vybudování infrastruktury na výstavbu 21 rodinných domů, rekonstrukce školní jídelny, dále byl realizován projekt výstavby dětského hřiště u základní školy, výstavba splaškové kanalizace Pískov – Troubelice a zateplení základní školy. Protože jde všem zastupitelům především o blaho a rozvoj obce, tak i přesto, že investice byly vysoké, nebyly v zastupitelstvu objektem žádných významnějších sporů.

Z hlediska politické příslušnosti je stále větší podíl kandidátů bez politické příslušnosti a to nejen ve sdružení nezávislých kandidátů, ale také v rámci politických stran ODS, KDU-ČSL a KSČM. To kopíruje podíl zastupitelů bez politické příslušnosti, který v posledních volbách z roku 2010 kromě dvou kandidátů (KDU-ČSL a KSČM) naprosto převládl.

Volební účast je v obci vysoká, i když k mírnému poklesu postupně v jednotlivých komunálních volbách dochází. V roce 1994 činila volební účast 78,31 % ve volbách 2010 59,38 %. Zda k danému poklesu bude docházet i nadále nebo se stav změní, nám ukáží volby příští.

9. Seznam studijní literatury

BALÍK, Stanislav. *Metodologie výzkumu komunální politiky*. In: Fiala, P., Strmiska, M. (Eds.) *Víceúrovňové vládnutí: teorie, přístupy, metody*. Brno: Institut pro srovnávací politologický výzkum Fakulty sociálních studií Masarykovy univerzity, 2005. 267 s. ISBN 80-7325-074-8.

BALÍK, Stanislav. *Komunální politika: obce, aktéři a cíle místní politiky*. Praha: Grada, 2009. 250 s. ISBN 978-80-247-2908-4.

BALÍK, Stanislav. *Okresy na severu: komunální politika v okresech Šumperk a Jeseník v letech 1989-2006*. Vyd. 1. Brno: Centrum pro studium demokracie a kultury (CDK), 2008. 198 s. ISBN 978-80-7325-174-1.

BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan, HAJNÝ, Petr, KOPŘIVA, Radek, NEUMANOVÁ, Tereza (Eds.). *Obce jako aktéři politického procesu*. Praha: Česká zemědělská univerzita, 2005. 93 s. ISBN 80-213-1326-9.

ČERNOHORSKÝ, Jiří, ed. *Příručka člena zastupitelstva obce*. Vyd. 1. Praha: VCVS ČR, 2002. 180 s. ISBN 80-238-9120-0.

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, LUHANOVÁ, Markéta. *Politika v regionálním rozvoji: Úvod do studia*. Praha: Provozně ekonomická fakulta České zemědělské univerzity, 2006. 162 s. ISBN 80-213-1157-6.

ČMEJREK, Jaroslav, BUBENÍČEK, Václav, ČOPÍK, Jan. *Demokracie v lokálním politickém prostoru*. Praha: GradaPublishing, 2010. 224 s. ISBN 978-80-247-3061-5.

JÜPTNER, Petr. *Komunální koalice a politické modely*. Politologická revue 2, 2004, s. 80-101.

KOUDELKA, Zdeněk. *Obce a kraje podle reformy veřejné správy v roce 2000*. Praha: Linde Praha, a.s., 2000. 228 s. ISBN 80-7201-250-9.

OUTLÝ, Jan. *Volby do zastupitelstev – vývoj a souvislosti*. Politologická revue č. 2, 2003, s. 17-44.

VANÍČEK, Jiří. *Lokální politika*. Opava: Slezská univerzita v Opavě, 2009. 82 s. ISBN 978-80-7248-558-1.

Další zdroje

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích

Zákon č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí

Rozhovory

Dotazovaný č. 1, kandidát za ODS

Dotazovaný č. 2, kandidát za KDU-ČSL

Dotazovaný č. 3, kandidát za KSČM

Dotazovaný č. 4, kandidát za stranu Za rozvoj obce

Dotazovaný č. 5, kandidát za stranu Obec pro občana

Dotazovaná č. 6, kandidátka za stranu NEZÁVISLÍ

Dotazovaný č. 7, kandidát za stranu Obec pro občana

Použité internetové zdroje

www.czso.cz, Český statistický úřad

www.volby.cz, Volby v ČR

www.troubelice.cz, Obecní úřad Troubelice

www.scitani.cz, Český statistický úřad

www.mikroregion.unicovsko.cz, Mikroregion Uničovsko

www.mapy.cz, Mapy

10. Přílohy

10.1 Odpovědi dotazovaných

Dobrý den,

obracíme se na Vás s dotazníkovým šetřením, které má ozřejmit vývoj místní samosprávy v obci Troubelice. Toto šetření bude využito jako součást bakalářské práce. Dotazník je anonymní, použita bude pouze příslušnost k politickému subjektu. V případě Vašeho souhlasu s účastí se prosím vyjádřete k následujícím otázkám.

Za Vaši ochotu předem děkuji.

Zuzana Hwozdecká

Dotazovaný č. 1 - kandidát za ODS (2002)

1. Proč si myslíte, že máte jako strana silnou pozici v obci Troubelice?

Politická strana, za kterou jsem kandidoval, měla nejsilnější politický mandát v celé republice, kdy její snahou bylo podporovat rozvoj drobného a středního podnikání a podpora rozvoje infrastruktury a společenského života v obci. Příkladem je uskutečnění plynofikace v obci.

2. Proč jste kandidoval pod danou politickou stranou?

Za danou politickou stranu jsem kandidoval jako nestraníkem se snahou změnit směr rozvoje obce po straně lidové.

3. Jaký jste měli volební program?

Volební program byl především dokončit a nechat schválit zastavovací plán obce a vyřešit kulturní (sokolovna) a sportovní vyžití občanů (dětská hřiště, rozšíření tělocvičny).

4. Jak si vysvětlujete boom politických stran v roce 2002? Proč si myslíte, že tyto nové strany už v dalším volebním období nekandidovaly?(kromě strany Obec pro občana)

Boom politických stran nastal tím, že spousta občanů zjistila, že politická kariéra je slušný zdroj příjmů. Do politiky se tlačili nekompetentní a nezkušení.

5. Jste spokojeni s činností samosprávy? Máte nějaký cíl, popřípadě cíle, kterých byste chtěli dosáhnout?

S činností státní správy i samosprávy jsem nespokojen, protože korupce pronikla až do nejnižších pater politiky.

6. Je rozhodnutí zastupitelstva většinou kompromisem všech nebo existuje nějaká stálejší opozice?

Rozhodnutí zastupitelstva je především rozhodnutím starosty.

Dotazovaný č.2 - kandidát za KDU-ČSL

1. Proč si myslíte, že máte jako strana silnou pozici v obci Troubelice?

Máme cíle spolehlivost, zodpovědnost a chuť změnit obec.

2. Proč kandidujete pod danou politickou stranou?

K žádné jiné nemám důvěru než ke KDU-ČSL.

3. Jaký máte volební program?

Pomoc podnikatelům v oblasti zprostředkování a služeb, podpořit zaměstnanost, vytvořit pracovní místa v obci.

4. Jak si vysvětlujete boom politických stran v roce 2002? Proč si myslíte, že tyto nové strany už v dalším období nekandidovaly?(kromě strany Obec pro občana)

Nespolehlivost prosazení slibů a cílů pro stranu jako celek, nedůvěra občanů.

5. Jste spokojeni s činností samosprávy? Máte nějaký cíl, popřípadě cíle, kterých byste chtěli dosáhnout?

Částečná spokojenost, vybudování infrastruktury obce, vybudování multifunkčního kulturního areálu, který dosud v obci chybí.

6. Je rozhodnutí zastupitelstva většinou rozhodnutím všech, nebo existuje nějaká stálější opozice?

V 80% je rozhodnutím celku, není zde stálější opozice.

Dotazovaný č.3 - kandidát za KSČM

1. Myslíte si, že máte jako strana silnou pozici v obci Troubelice?

KSČM stále ještě nemá v obci příliš silnou pozici při volbě do zastupitelstva obce/ZO/. Svědčí o tom fakt, že do ZO byl podruhé za sebou zvolen pouze jeden člen z kandidátky KSČM. Občané obce především volili tradičně Sdružení nezávislých kandidátů – Obec pro občana (ostatně jako ve všech obcích, kde se lidé poměrně lépe znají), kteří měli v minulém volebním období 6 zastupitelů včetně starosty obce z celkem 11 volených zastupitelů. Mají výhodu v tom, že se účelově zaktivizují pouze před volbami, nic jim nebrání kandidovat do ZO, nemusí být v obci příliš vidět (kromě starosty hasičů), nemusí se obávat v zaměstnání pro členství v KSČM, nebo pro jejich zápis na kandidátce KSČM pro volby do ZO, tak jak je to v praxi velice běžné, či dokonce je stranickost zakázána.(bezpečnostní sbory, policie, vojáci...)

2. Proč kandidujete pod danou politickou stranou?

Za KSČM kandiduji jako dlouholetý člen KSČM, ze 6 kandidatur jsem byl 6x zvolen do OZ. Pracoval jsem ve výboru finančním (ve 3 volebních obdobích), ve výboru kontrolním (2x), v tomto volebním období jsem předsedou komise Rozvoje obce. Za KSČM kandiduji, protože je nejpoctivější a nejprogresivnější stranou ve státě, potažmo v Parlamentu i v senátu. Je zastáncem největšího počtu lidí, aniž si to vůbec uvědomují. Hájí jejich práva při projednávání zákonů, vyhlášek, vládních nařízení....

KSČM v Parlamentu postupně od roku 1996 předkládala návrhy na ztrátu mandátu při pravomocném odsouzení za úmyslný trestný čin, za přeběhlictví ze strany do strany tak, jak to bylo součástí ústavního pořádku ČSFR až do roku 1992 do rozbití republiky.

Poslanci KSČM byli proti změnám v Zákoníku práce, byli proti zavedení poplatku u lékaře, v lékárně, v nemocnicích jako nesystémové a protiústavní. Byli pro, aby byly zrušeny akcie na držitele = neprůhlednost vlastnických vztahů akciových společností, byli proti snižování sociálních dávek pro sociálně slabé občany, zdravotně postižené, nemocné, nízkopříjmové pacienty, byli proti neplacení nemocenské první 3 dny pracovní neschopnosti zdravotními pojišťovnami, byli proti při spoluúčasti pacientů v podobě navyšování přímých plateb a doplatků za léky.

3. Jaký máte volební program?

KSČM má společný program práce v obci v podstatě stejný, jako měly ostatní strany (Sdružení nezávislých kandidátů – Obec pro občana, KDU-ČSL a ODS), který se týkal vždy programů rozvoje obce a práce s lidmi pro lidi. Z nejdůležitějších akcí jmenuji : napojení místní části Pískov hloubkovou kanalizací na ČOV v Troubelicích, výstavba Domu podporovaného bydlení pro seniory, rekonstrukce ČOV a příprava územního plánu a stavebního povolení pro výstavbu 19 rodinných domků za Štoksovými. V tomto volebním období to byla generální oprava Základní školy :zateplení a afasády, ústřední topení, šatny žáků, výměna oken, slaboproudé rozvody do tříd, interaktivní tabule, opravy střech, topení v tělocvičně v hodnotě téměř 30 mil. Kč, z toho 9,5 mil. Byly dotace.

4. Jak si vysvětlujete boom politických stran v roce 2002? Proč si myslíte, že tyto nové strany už v dalším volebním období nekandidovaly?(kromě strany Obec pro občana)

Otázka je položena spíš pro profesionálního politologa. Myslím si, že nové strany a straničky cítily možnost pro své především šéfy se dostat do Parlamentu a navíc už i do

Senátu. Kde se každé 2 roky obměňuje 27 senátorů. A protože si parlament téměř každoročně zvyšoval platy, byla možnost zajistit jim relativně klidný život a dotace straně za úspěšného kandidáta od státu.

5. Jste spokojen s činností samosprávy? Máte nějaký cíl, popřípadě cíle, kterých byste chtěli jako strana dosáhnout?

Popsal jsem již v bodě 3.

6. Je rozhodnutí zastupitelstva většinou kompromisem všech nebo existuje nějaká stálejší opozice?

Platná rozhodnutí OZ jsou většinou dohodou všech přítomných členů OZ. V OZ není žádná výrazná opozice.

Dotazovaný č. 4 - kandidát za stranu „Za rozvoj obce“

1. Proč jste se rozhodl v roce 2002 kandidovat za novou volební stranu?

Kandidoval jsem za SNK- „Za rozvoj obce“. Po roce 1990 se nám zdálo, že je opomíjeno zemědělství, a tak jsme sestavili kandidátku z občanů pracujících v zemědělství, kteří by hájili zájmy zemědělců v obci.

2. Byl jste spokojen s politickým děním do roku 2002?

Do roku 2002 jsem pracoval ve všech třech zastupitelstvech. V prvním, 15-ti členném jsem pracoval v Radě obce. V dalších dvou volebních obdobích bylo zastupitelstvo 11-ti členné, bez rady. Do roku 2002 jsem byl s politickým děním v naší obci vcelku spokojen.

3. Na co byl kladen důraz ve vašem politickém programu?

V programu jsme měli podporu zemědělců, ochranu orné půdy. Podpora výstavby domu podporovaného bydlení. Podpora sportovních a kulturních aktivit v obci. Údržba obecních bytů, místních komunikací, veřejného osvětlení a obecní čističky obecních vod.

4. Jak jste sestavovali kandidátku a jak určovali pořadí kandidátů?

Při sestavování kandidátky jsem nebyl, proto tedy nevím, jak se pořadí určovalo.

5. Proč si myslíte, že byly tyto volební strany úspěšné v těchto volbách?(2002)

V roce 1990 kandidovaly tyto strany : KSČ, Strana lidová, OF-obč.fórum. V roce 2002 kandidovalo 8 seskupení, celkem 76 občanů. Z kandidujících občanů bylo jen 13 občanů členem nějaké politické strany.

Vysvětlují si to tím, že lidé se na vesnicích dobře znají, a proto nevolí podle stranické příslušnosti, ale podle svých znalostí kandidátů. Z 11 zastupitelů jsou jen 3 straníci.

6. Podařilo se vám uskutečnit něco z vašeho volebního programu?

Volební program si po letech celý nepamatuji, ale jsem přesvědčen, že zastupitelstvo pracovalo uspokojivě ve prospěch obce a volební program se snažilo naplnit. Mě osobně mrzelo, že se nová výstavba uskutečnila na kvalitní orné půdě. Jsem přesvědčen, že v obci je lepší stavební lokalita.

7. Vytvořili jste povolební koalici? Existoval nějaký kompromis mezi volebními stranami?

Povolební koalici jsme nevytvořili. Po volbách měli o starostování zájem dva zastupitelé. Ustavující schůze zvolila jednoho z nich. Já jsem byl zvolen místostarostou. Starostou byl zvolen ten, kterého jsem já nepodpořil. Po první schůzi zastupitelstva jsem se z osobních důvodů místostarosty vzdal.

8. Proč jste jako strana už v roce 2006 nekandidovali?

V roce 2006 jsem již nekandidoval. Šestnáct let nepřetržitě v zastupitelstvu jsem považoval za maximum. Proč nekandidovali ostatní, nevím.

Dotazovaný č. 5 - kandidát za stranu Obec pro občana

1. Proč jste se rozhodla kandidovat v roce 2002 kandidovat za novou volební stranu?

Rozhodla jsem se tak proto, že jsem doufala, že nová strana a noví zapálení lidé udělají pro obec více, než Ti, kteří už tam pracovali delší dobu a jakoby zakrněli a už neměli žádné nové nápady.

2. Byla jste spokojena s politickým děním do roku 2002?

Dá se říct, že celkem ano, jen s menšími výhradami.

3. Na co byl kladen důraz ve vašem politickém programu?

Důraz byl kladen především na prosperitu obce a spokojenost občana, která spočívá v zajištění různých služeb, především zachování lékařů v obci, obchodu, postaráni se o seniory i o mládež, kulturní a společenské vyžití.

4. Jak jste sestavovali kandidátku a jak určovali pořadí kandidátů?

Kandidátku a pořadí kandidátů jsme stanovili podle toho, jak si každý představoval práci pro obec, kolik času bude ochotný pro tuto práci obětovat na úkor svého času, jak je schopný, spolehlivý a oblíbený u lidí v obci.

5. Proč si myslíte, že byly tyto nové volební strany úspěšné v těchto volbách?(2002)

Protože lidé chtěli dát možnost novým a mladým, kteří měli hlavy plné různých plánů a představ, co se dá vybudovat a jak se co dá vylepšit.

6. Podařilo se vám uskutečnit něco z vašeho volebního programu?

Řekla bych, že téměř všechno.

7. Vytvořili jste povolební koalici? Existoval nějaký kompromis mezi volebními stranami?

Samozřejmě povolební koalice fungovala, protože všichni zvolení chtěli pracovat pro obec a ne se honit za kariérou a penězi, jak je to ve větších městech a ve vládních institucích.

Dotazovaná č. 6 - kandidátka za stranu SNK- Nezávislí (2002), od 2006 za stranu Obec pro občana

1. Proč jste se rozhodla v roce 2002 kandidovat za novou volební stranu?

V roce 2002 jsem se rozhodla kandidovat pouze svou podporou předním kandidátům do vedení obce a byla jsem velice překvapena výsledkem a podporou našich občanů, kteří mou osobu svými hlasy umístili z posledního místa na kandidátce na první pořadí, a tímto svým postupem jsem se dostala do zastupitelstva a mohla tak přispět ve vedení obce v sociální oblasti, která je pro mě nejdůležitější prioritou v naší obci. Problémy sociálně slabších rodin, dětí a starších občanů, těmito problémy jsem se nejdříve zabývala v sociální komisi jako její člen, později jako předseda.

2. Byla jste spokojena s politickým děním do roku 2002?

S politickým děním do roku 2002 jsem byla celkem spokojená, až na některé dění a výsledky, hlavně v naší obci, která je pro mě a moji rodinu důležitá.

3. Na co byl kladen důraz ve vašem politickém programu?

Naším cílem bylo podpořit podnikání místních občanů, zvýšit nabídku služeb, hospodářství a vytvořit podmínky pro další investiční akce v naší obci. Pozvednout spokojenost v soukromém, pracovním i společenském životě všech generací.

4. Jak jste sestavovali kandidátku a jak určovali pořadí kandidátů?

Výběr kandidátů byl podmíněn tak, aby byl každý schopen a hlavně ochoten realizovat program, který jsme připravili a vytvořili tak víceletý tvůrčí program, v němž každý občan má své místo a svou důležitost. Každý z nás si byl vědom povinnosti věnovat svůj volný čas potřebný k dosažení splněných cílů pro obec ve věci veřejné a společenské.

5. Proč si myslíte, že byly tyto nové strany úspěšné v těchto volbách?(2002)

Myslím si, že nejvíce oslovil naše občany náš dobře připravovaný plán, obšírný a podstatný. Konkrétně zaměřený na nejdůležitější a strategické místa v naší obci. Upozornili jsme v tomto plánu na chybějící projekty a podporu a rozvoj obce jak ve

společenské tak sportovní oblasti. Poukázali jsme na nové získávání informací a přístupů k různým finančním fondům a dotacím, které budou přispívat nejen k prosperitě, ale také k vytváření pracovních příležitostí a k udržení mladé generace.

6. Podařilo se vám uskutečnit něco z vašeho volebního programu?

Ze záměrů, na kterých jsme se chtěli prosadit, se nám podařilo splnit několik bodů z programu. Zahájit a dokončit výstavbu Domu podporovaného bydlení. Připravit stavební lokalitu na výstavbu rodinných domů. Vybudovat oddychová a hrací centra pro děti a rodiče ve všech místních částech obce. Inženýrské sítě v místní části obce, kanalizace a rozšíření modernizace čističky odpadních vod. Rekonstrukce budov Základní školy a školní jídelny a také mateřské školy. Dopravní označení v obytných zónách na místních komunikacích. Úprava a modernizace zastávek ČSAD. Realizovat program Obnova a rozvoj venkova. Podílet se na dobudování sportovního víceúčelového areálu u Orlovny. Vytvoření informačního centra pro veřejnost ve všech knihovnách. rekonstrukce místní komunikace a kanalizace v místní části Pískov. Vybudování sběrných míst na separovaný odpad. Kompletní rekonstrukce návsi v Dědince, včetně komunikace. Obnova a údržba kulturních památek a památek místního významu v obci. Vybudování cyklotras a zapojení se do projektu Mikroregion Uničovsko. Zhotovení obecního znaku a praporu, zadání vypracování nové kroniky obce k oslavě 700let založení obce. Zlepšení životního prostředí v obci výsadbou nových alejí a doplnění nových okrasných zelených ploch. Pokračovat v poskytování půjček z Fondu rozvoje bydlení. Podporovat všechny sportovní, společenské, kulturní a obecní spolky, jak organizačně, tak i finančně. Rekonstrukce a obnova veřejného osvětlení.

7. Vytvořili jste povolební koalici? Existoval nějaký kompromis mezi volebními stranami?

Povolební setkání všech kandidátů vítězných stran probíhala v příjemné atmosféře ke spokojenosti všech přítomných. Po dohodě bylo přistoupeno k tajnému hlasování, ve kterém bylo rozhodnuto o vedení obce, starostovi a místostarostovi.

8. Proč jste jako strana již v roce 2006 nekandidovali?

I v roce 2006 jsme se rozhodli kandidovat a znovu se zapojit do vedení obce a dokončit všechny připravované projekty, které jsme ještě neměli dokončeny. A podařilo se, občané nám znovu dali důvěru a umožnili opět se zapojit do dění v obci.

Dotazovaný č.7 - kandidát za Obec pro občana (2002)

1. Proč jste se rozhodl ve volbách 2002 kandidovat za novou volební stranu?

O kandidaturu jsem byl požádán zakládajícím členem. Jelikož mi byl sympatický volební program i lidé, kteří spolu s námi kandidovali, nabídku jsem přijal. Věřil jsem, že prosadíme změny a zasloužíme se o rozvoj obce v oblastech, které se prozatím nerozvíjeli.

2. Byl jste spokojen s politickým děním do roku 2002?

Celkem jsem spokojen byl.

3. Jak si vysvětlujete kandidaturu osmi politických subjektů v roce 2002? Proč tento rok kandidovaly 4 nové politické subjekty?

Lidé na vesnici chtěli změnu. V zastupitelstvu obce byli stále stejní lidé. Kandidátky sestavovali buď ti, kteří v předcházejících letech kandidovali za jinou politickou stranu a přinášeli nové podněty, anebo byli s nějakými požadavky nespokojeni, nebo noví, zejména mladí lidé, kteří do místní politiky chtěli přinést nové nápady, realizovat nové projekty...

4. Proč uspěly mezi stabilními politickými subjekty také subjekty nové?

Úspěch nových stran je spojen s novými voliči a s novými mladými lidmi, kteří vstoupili do politiky, měli nové cíle, nové vidění problémů i jejich řešení. Politický život v obci působil poté, co měly úspěch ODS, KDU-ČSL, poněkud pasivně, mrtvě.

5. Proč v dalších volbách kandidovala z původních nových stran pouze Obec pro občana?

Protože měla co nabídnout i nadále. Silný vliv měl také zvolený starosta Ondřej Plačko, který se osvědčil, a lidé s jeho činností byli a jsou spokojeni. Ostatní strany nejspíše viděli, že nemohou silicímu vlivu nové strany konkurovat.

6. Vytvořili jste povolební koalici? Existoval nějaký kompromis mezi volebními stranami?

Volba starosty v roce 2002 byla dramatická, jelikož naše strana Obec pro občana potřebovala přemluvit někoho z ODS, aby podpořil našeho kandidáta. Nakonec přeběhla Hana Bucherová, která hlasovala pro kandidáta za Obec pro občana. V dalším volebním období již byla na kandidátce této strany, stejně jako například úspěšná kandidátka z NEZÁVISLÝCH.

10.2 Fotogalerie

Letecký pohled na obec Troubelice

Infrastruktura na výstavbu 21 rodinných domů

Dům podporovaného bydlení

Rekonstrukce školní jídelny

Dětské hřiště před realizací

Dětské hřiště po realizaci

OPERAČNÍ PROGRAM
ZVOTNÍ PROSTŘEDÍ

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti

Pro vodu,
vzduch a přírodu

FOTODOKUMENTACE PROJEKTU

Předrealizací

Po realizaci